Jaargang 108. Dingsdag, 8 Mei 1849. No. 37.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen dezer Stad en derzelver Grondgebied, dat de REKENING van ONTVANGSTEN en UITGAVEN dezer Stad over het jaar 1848, benevens de BEGROOTING over dat jaar, gedurende VEERTIEN DAGEN, te rekenen van den 24sten April tot en met den 10den Mei 1849, IEDEREN WERKDAG, des voormiddags van 10 tot des namiddags 1 uur en des namiddag van 4 tot 6 uur, ter STADS SECRETARIJ zal voorliggen, ter inzage van ieder' Ingezeten, die zulks mogt verlangen.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 23sten April 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de Ingezetenen dezer Stad en derzelver Grondgebied, dat de BEGROOTING van ONTVANGSTEN en UITGAVEN dezer Stad voor de dienst van het jaar 1849, gedurende VEERTIEN DAGEN en wel van den 24sten April tot en met den 10den Mei 1849, IEDEREN WERKDAG, des voormiddags van 10 tot 1 en des namiddags van 4 tot 6 uur, ter STADS SECRETARIJ zal voorliggen, ter inzage van ieder' Ingezeten, die zulks mogt verlangen.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 23sten April 1849.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen, dat de uitreiking van de BESCHRIJVINGSBILJETTEN van de PERSONELE BELASTING, voor het dienstjaar 1849, volgens art. 1 der Resolutie van den Heer STAATSRAAD, GOUVERNEUR dezer Provincie, van den 5den April 1849, no. 9, zal plaats hebben op den 7den Mei aanstaande en volgende werkdagen; dat echter, zoo iemand bij het bezorgen of terughalen van de Biljetten mogt zijn overgeslagen, hij zich daarop niet zal kunnen beroepen, maar desniettemin verpligt is, de vereischte verklaringen vóór of op den 31sten Mei aanstaande in te dienen, ten Kantore van den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN, bij wien de Biljetten ter Invulling verkrijgbaar zijn, en eindelijk, dat tot TEGENSCHATTERS voor de PERSONELE BELASTING door Burgemeester en Wethouderen zijn benoemd:

AREND GEERTS RIGA.	DERK GEORG FRITS.
JAN NIEKUS.	JURJEN HEERES.
JOHANNES FENSELING.	RENSO KLUGKIST.

En zal deze in de *Groninger Courant* worden geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 17den April 1849.

ITALIË.

Staat der zaken in Italië.

ROMEINSCHE REPUBLIEK.

Het berigt van de nadering der Fransche troepen heeft te Rome eene vrij zonderlinge uitwerking gemaakt. De heer *Mazzini* wilde de verantwoordelijkheid niet alleen op zich nemen en vroeg van de Kamers volmagt om te onderhandelen. De Vergadering bedankte er ook voor, en merkte beleefdelijk op, „dat de heer *Mazzini* geene speciale volmagt noodig had, daar hij den titel van dictator droeg, — eene waardigheid die alle magt in zich bevat." De heer *Mazzini* verklaarde daarop het voornemen, om te trachten eervolle voorwaarden te bedingen, zoowel voor het Catholicismus, als voor de eer van de Republiek.

— Livorno blijft in de magt van eene gewapende bende, die zich aan allerlei buitensporigheden overgeeft. Na eerst de municipale kassen en die der douanen te hebben geledigd, decreteerde zij eene contributie van 300,000 livres van den handel. Na veel loven en bieden, heeft zich de chef der plunderaars met 100,000 livres tevreden gesteld.

— *Laatste berigt uit Rome.* De constituerende vergadering heeft zich permanent verklaard. Al wie zijn' post als afgevaardigde verlaat, zal tot verrader des vaderlands verklaard worden. Aan den generaal *Oudinot* was een protest toegezonden, en eene proclamatie aan de Romeinen gerigt.

Het schijnt buiten twijfel te zijn, dat de Franschen, den 1sten of 2den Mei, te Rome binnengekomen zijn. De laatste plannen der Romeinsche opperhoofden schenen te zijn, om het grootst mogelijke getal gijzelaars uit den adel en geestelijken stand te verkrijgen, ten einde door hunne tusschenkomst geheele amnestie en verlof te verkrijgen, om zich met hunne aanhangers en al hunne bagaadje buiten 's lands te begeven. *Mazzini* had Rome verlaten, onder voorwendsel, in Londen eene leening voor de Republiek te gaan negotiëren. Hij had een groot getal kostbare handschriften uit de bibliotheek van het Vatikaan medegenomen, om die in Engeland en Frankrijk te verkoopen.

[De Parijssche *Estafette* van den 3den verhaalt, dat het Fransche Gouvernement zeer ernstige tijdingen uit Rome ontvangen had. De geheele stad zou n.l. gebarricadeerd zijn.]

TOSCANE.

Met de revolutie zijn ook in Toscane de communistische idées binnengedrongen. Zie hier eene proclamatie, gedrukt en aangeplakt te Pistoia, door de zorg van Livornezen, die aldaar een tijd lang in garnizoen lagen en geteekend: *Madonna de Montenero, madre di Christo.* De Heilige Maagd spreekt aldus: „Jezus Christus heeft u, in zijn testament, het regt gegeven op gelijkheid en een goed leven. Wie heeft u van deze regten en goederen onterfd? De rijken. Staat op dan, gij dapperen! Luistert niet naar de predikers, — huurlingen, betaald om u zand in de oogen te strooijen en geenszins om u te verlichten. Weet het — de ure van den val der rijken heeft geslagen. Al de duizende kroonen, waarvan zij zoo lang alleen 't genot hadden, komen ten voordeele der armen, en de helft althans van zoo veel rijkdom gewordt hem, die werkt tot welzijn van den Staat en van de Godsdienst. Die u het tegendeel zegt, liegt. Onthoudt deze waarheid, zoo als de waarheid van het Heilig Evangelie."

VENETIË.

— Volgens berigten van het belegeringsleger voor Venetië, hebben de troepen der republiek de sluizen van het fort Malghera geopend en daardoor de omstreken onder water gezet. Deze maatregel zal aan de operatiën van het belegeringsleger zeer groote moeijelijkheden veroorzaken.

NAPELS EN SICILIË.

In berigten uit Napels van den 21sten wordt gemeld, „dat, nu de onderwerping van Sicilië als zeker kan worden geacht, de Regering 6000 man troepen ter beschikking van den Paus heeft gesteld."

SARDINIË.

Te Genua ging den 27sten het gerucht, dat de nieuwe Koning *Victor Emmanuel* geabdikeerd had, ten gevolge van de gedurige verwijten, die men hem deed, als of hij door verraad of lafheid de citadel van Alexandrië aan de Oostenrijkers overgegeven had.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 29 April.

Staat der zaken Duitschland.

Geheel Duitschland is in koortsachtige beweging, e detoekomst voor dit groote, maar uit zoo verschillende be-n standdeelen te zamengestelde Rijk, is zeer duister. De nog zoo ligt ontvlambare hartstogten, door opgewondene toespraken en volksvergaderingen steeds in beweging gehouden, en de Nota van Pruissen, doen voor een' tijd van worsteling vreezen, die alleen onder den zegen van den grooten Wereldbestuurder, door de krachtige aaneensluiting van allen, die het beste doel door de beste middelen willen bereiken, kan worden afgeweerd.

Wat zal de Duitsche Nationale Vergadering in deze gewigtige oogenblikken doen? Wat besluiten, na de afwijzing der Keizers-Kroon door Pruissen's Koning? Zal men Oostenrijk of Beijeren die Kroon aanbieden? Maar de redenen, die het vroeger geen oogenblik in twijfel lieten, dat *Frederik Willem* Keizer der Duitschers moest zijn, en niemand anders, bestaan nog. Of zal de Vergadering in dezen nood de toevlugt nemen tot een Directorium? Dit is niet waarschijnlijk. Men zal zich vastklemmen aan de Constitutie en misschien het Rijks-ministerie uitnoodigen, den eersten Rijksdag bijeen te roepen. Die beslisse dan, of een Directorium wenschelijk zij.

— Het 30ste legerbulletin, door den gouverneur *Böhm* heden openbaar gemaakt, bevat een berigt van den graaf *Schlick* uit Pustra-Herkat van den 26sten, volgens hetwelk de Hongaren met eene aanzienlijke magt de troepen, die Komorn belegerden, aangetast hebben, maar teruggeworpen werden, en zich onder de bescherming van het geschut van Komorn in die vesting terug trokken.

— Men zegt, dat [zoo als wij in het *Naschrift* van ons laatste nommer reeds hebben medegedeeld] het Russische hulpkorps in vier kolommen de grenzen zal overtrekken, de eerste uit Walachije naar Zevenbergen, de tweede uit Moldavië en over de Bukowina, de derde, 30,000 man sterk, over Lemberg, de vierde van uit Krakau en Moravië, zonder Pruissen te betreden, waarschijnlijk naar Presburg.

Van den 1sten Mei. De officiële *Weener Courant* berigt: „*dat de opstand in Hongarije, het karakter aangenomen hebbende van eene vereeniging aller krachten der Europesche revolutionnaire partij*," — *de Keizer van Oostenrijk, in 't belang van alle Staten*, de gewapende hulp des Keizers van Rusland inriep, *en dat die hulp met de edelmoedigste bereidwilligheid en in den grootsten omvang is* toegezegd.

De uitvoering der wederzijds bepaalde maatregelen is reeds in vollen gang.

— Men meldt, dat *Kossuth* eene proclamatie uitgevaardigd heeft, waarin hij de onafhankelijkheid van Hongarije en de nevenlanden, en hunne losscheuring van de Habsburg-Lotharingsche dynastie verkondigt.

HANNOVER, 30 April.

De indruk, dien het ontbinden der wetgevende Kamer door het geheele land heeft opgewekt, is inderdaad verbazend. Het regent hier adressen uit alle hoeken aan den Koning en het ministerie, om het onmiddellijk uitschrijven van nieuwe verkiezingen te verzoeken, terwijl de volksvergaderingen onophoudelijk verklaringen afleggen ten gunste der Duitsche rijksconstitutie. Vooral te Göttingen moet eene hevige spanning bestaan.

BERLIJN, 1 Mei.

De *Staats-Anzeiger* bevat heden een schrijven van den minister-president aan de verschillende Duitsche regeringen, ter begeleiding van de [reeds door ons vermelde] circulaire van eergisteren. — In dit belangrijk stuk geeft de regering nogmaals eene uitgebreide regtvaardiging harer handelwijze in de Duitsche aangelegenheden en komt dan tot een *zeer gewigtig* voorstel.

Zij verlangt namelijk, dat die Duitsche regeringen, welke genegen zijn tot verdere beraadslagingen met Pruissen over den thans te volgen weg en de verdere ontwikkeling van het constitutie-werk, zich dadelijk naar Berlijn begeven en òf eigene gevolmagtigden zenden òf hunne gezanten van instructiën voorzien, om met de Pruissische regering overeen te komen omtrent maatregelen, welke die regering bereid is alsdan voor te stellen.

Van den 3den. Elken avond moet de gewapende magt zamenscholingen uiteen jagen, die vooral de straten Lansburg en Frankfort bezet houden. De stad is nog steeds in onrust, en vele personen nemen de wijk naar Potsdam. Zoo werden weder gisteren avond op onderscheidene plaatsen barrikades opgerigt, die echter niet verdedigd werden, maar bij de nadering der militairen onder een' vloed van scheldwoorden verlaten werden, om een eind verder eene nieuwe barrikade op te rigten.

FRANKFORT, 1 Mei.

Zoodra de naar Berlijn, Munchen, Dresden en Hannover gezondene commissarissen zullen zijn teruggekeerd, zal het Parlement tot een' beslissenden stap overgaan. Na de heden bekend gewordene jongste Pruissische nota en na het ontvangen van het berigt, dat ook de Saksische Kamers zijn ontbonden, verwacht men van die Regeringen wel niets meer; doch men schijnt nog het uiterste te willen beproeven. Men twijfelt er echter niet meer aan, of er zal eerlang eene zeer bedenkelijke verwikkeling ontstaan.

— Eergisteren waren hier alle Turner-gezelschappen uit den omtrek bijeen gekomen. Zij willen zich wapenen tot bescherming der Pauls-kerk. In den Paltz komen de burgers gewapend op de volksvergaderingen.

— In Beijeren komt men even als te Wurtemberg van dag tot dag tot krachtiger eischen, om de Duitsche Rijks-Constitutie geproclameerd en ingevoerd te zien. In verscheidene daartoe bij het ministerie inkomende adressen heet het onder anderen: „Beijeren moet *Duitsch* worden, of de Paltz zal ophouden Beijersch te zijn!"

Van den 3den. In de zitting der Nationale Vergadering van heden verlangt de minister-president het woord. Hij zegt, „dat heden de dag was, waarop hij zou moeten verslag doen van de pogingen des ministeries, ter uitvoering van het jongste besluit der Vergadering. Hij had echter van den heer *Bassermann* uit Berlijn eene vertrouwelijke depêche ontvangen, *belangrijke mededeelingen* bevattende, en met het berigt, dat te Berlijn *zulke voor de gevolgen gewigtige besluiten genomen zullen worden, dat de minister besloten had den ministerraad onmiddellijk bijeen te roepen*, dat hij de Vergadering verzocht de zitting voor heden zoo spoedig mogelijk te sluiten."

Van den 5den. In de zitting der Nat. Vergad. van heden vatte de president het woord op, en las eene door den heer *von Gagern*, als minister-president, hem toegezonden mededeeling. Zij betrof de Pruissische nota van den 28sten April j.l., en vooral de zinsnede in die nota, waarbij Pruissen verzekert, *in Duitschland* alle maatregelen tot onderdrukking van den tegenstand te zullen nemen. Het ministerie verklaart, „dat het rijksbestuur rekent op de vervulling van de pligten van elken afzonderlijken staat ter uitvoering van de constitutie, *maar dat elke aanspraak op algemeene leiding van gemeenschappelijke maatregelen ter handhaving der openbare orde en van den rijks-vrede — in zoover zulk eene bedoeling in die nota liggen mogt — aan geen afzonderlijken staat, en alzoo ook niet aan Pruissen toekomt.*"

De slotzin dezer verklaring wordt door bijna eindelooze toejuichingen ontvangen.

— De electro-magnetische telegraaf tusschen Frankfort en Berlijn moet op verschillende punten vernield zijn.

— Te Kaisers-Lautern (Rijn-Beijeren) werd den 2den een uit 10 personen bestaand komité van volksverdediging door het volk benoemd, dat dadelijk eenige doortastende besluiten nam, als weigering der belastingen, terugroeping der Rijn-Beijersche soldaten, organisatie der volkswapening, enz. Te Kaisers-Lautern werden de staats-kassen dadelijk in beslag genomen en de organisatie der troepen uitgeschreven. De verklaring der regering en beambten moet binnen drie dagen volgen, terwijl anders beslissende maatregelen zullen genomen worden.

HAMBURG, 1 Mei.

Ook heden heeft men niets van nieuwe voorvallen op het oorlogstooneel in Jutland en Sleeswijk-Holstein vernomen.

Van alle kanten bevestigt het zich, dat Denemarken geneigd is over den vrede te onderhandelen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Mei.

De Fransche Nat. Vergadering, wier dagen geteld zijn, blijft nog onverdroten bezig met het uitkleeden van 't budget, maar zij zal wel de laatste hand aan dit voor haar zoo genoegelijk werk niet mogen leggen. Men wijte dit dus niet aan haren wil, want tot verwoesting had zij, even voor haar verscheiden, steeds lust en tijd.

Van den 3den. Op dit oogenblik is de rust te Parijs volkomen. De pogingen van het socialismus, om die te storen, zijn geheel mislukt, en ondanks de geheime kuiperijen dezer partij, verkondigt niets de herhaling van de ontsteltenis dezer dagen. Niemand wil te Parijs de wanorde, en de rustverstoorders zijn te zeer van de strenge straf, welke hen dreigt, overtuigd, dan dat zij pogen zouden die te bewerken.

— De *Gazette des Tribunaux* verklaart, dat sedert eenigen tijd belangrijke papieren in beslag zijn genomen bij onderscheidene personen, welke door hunne werkdadigheid in de socialistische propaganda bekend stonden. Onderscheidene dier papieren moeten, zegt men, de ontwerpen der nieuwe revolutionnairen doen kennen, die aan de tegenwoordige maatschappij nieuwe grondslagen willen geven, en hun inhoud toont aan, hoe ver booze gedachten gaan kunnen, daar zij de afschuwelijkste plannen van 1793 nog overtreffen.

Van den 4den. Heden heeft het aangekondigde feest der republiek plaats gehad. Alles is in de beste orde afgeloopen

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van den 3den Mei.

In de zitting van heden heeft de heer *van Dam van Isselt* aan de Vergadering kennis gegeven van zijn voornemen, om zijn ontslag te nemen als lid der Vergadering. Hij herinnerde, bij de door hem gehouden toespraak, „dat hij steeds zijne beste pogingen had aangewend, om eene voor het land heilzame grondwets-herziening te verkrijgen; hij meende thans, nadat dit doel bereikt was, zijne staatkundige loopbaan te moeten eindigen. De reden, waarom hij juist *nu* zijn ontslag nam, verklaarde hij liever niet kenbaar te maken van de plaats, waar hij op dat oogenblik sprak."

[Onder anderen zeide de heer *van Dam*, echter te dien aanzien: „Laat ik alléén dit zeggen: Er bestaan hier te lande twee partijen; de eene van vooruitgang, die *te ver* wil gaan; de andere, die men te regt met de benaming van die achteruitgang kan bestempelen. Geen dier twee partijen, mijne heeren, kan ik hier vertegenwoordigen. Ik hoop, dat God geve, dat geen van beiden hier ooit de bovenhand bekome; want zoo dit ooit het geval ware, geen twijfel, naar mijn inzien, of het zou uitloopen op het onheil des geliefden Vaderlands!"

De toespraak van den heer *van Dam* maakte eenen zeer diepen indruk op de Vergadering en op alle hoorders; schier alle leden gingen naar den heer *van Dam*, om hem hunne deelneming en leedgevoel te betuigen.]

De Voorzitter heeft ter kennis der Vergadering gebragt:

1) dat de Commissie, belast met de herziening der instructie voor den griffier en commies-griffier, eene herziene instructie ter tafel heeft gebragt;

2) dat door de afdeelingen tot hare rapporteurs voor het wets-ontwerp betrekkelijk het regt van enquête verkozen zijn de heeren: *de Man*, *Borret*, *Heemskerk*, *Dullert* en *Nedermeijer van Rosenthal.*

In dezelfde zitting hebben de beraadslagingen plaats gehad over het ontwerp van wet tot regeling van het fonds van koopprijzen van domeinen over 1848. Dit wets-ontwerp is met 40 tegen 19 stemmen onveranderd *aangenomen.*

Tegen hebben gestemd, de heeren: *Storm*, *van der Linden*, *van Zuijlen van Nyeveldt*, *Meeussen*, *Reinders*, *Poortman*, *de Moraaz*, *Thorbecke*, *ter Bruggen Hugenholtz*, *Wijnaendts*, *Westerhoff*, *van Eck van der Heijde*, *Dullert*, *Dommer van Poldersveldt*, *van Walchren*, *Zijlker*, *Anemaet* en *Hengst.*

Ook het wets-ontwerp tot het verleenen van vrijdom van accijns voor vermicelli- en macaroni-fabrijken, is, na eenige beraadslaging, onveranderd *aangenomen*, en wel met 47 tegen 12 stemmen.

Tegen hebben gestemd, de heeren: *van der Heijde*, *Dommer van Poldersveldt*, *Zijlker*, *Hengst*, *Engelen*, *Reinders*, *van Hasselt*, *Thorbecke*, *ter Bruggen Hugenholtz*, *Bots*, *Wijnaents* en *Westerhoff.*

Zitting van den 4den Mei.

In de zitting van heden is ingekomen eene Koninklijke boodschap ten geleide van een wets-ontwerp tot regeling van uitgaven van het fonds van herbelasting op de grondbelasting.

De beraadslaging over het wets-ontwerp betrekkelijk de schadevergoeding en wachtgelden voor buiten betrekking gerakende ambtenaren, is niet verder gevorderd dan tot de aanneming van het artikel 1 dier wet. Op voorstel van den heer *Duijmaer van Twist*, heeft de Vergadering besloten de beraadslagingen over deze wet tot morgen te schorsen

[De heer *Reinders* heeft die voordragt bestreden. Hij keurt het af, dat het verleenen van wachtgelden bij eene wet vastgesteld worde. Dit zal niet leiden tot bezuiniging. Aan de ambtenaren behoort geene wettige aanspraak op wachtgeld gegeven te worden. Bij de in 1847 voorgedragen wet omtrent de ondersteuning van behoeftigen werd gezegd, „dat niemand regt op onderstand heeft". Dit beginsel vond algemeen bijval; en zal men dan nu dergelijk regt bestendigen door het verleenen van wachtgeld? Er moeten geene uitgaven gedaan worden, die niet volstrekt noodig zijn. Er moet bezuinigd worden. Voor 't overige acht de spreker het onbillijk, dat ambtenaren, onverschillig welke diensten zij bewezen hebben, een gelijk wachtgeld bekomen. Ten slotte verklaart hij zich bereid, om mede te werken tot eene pensioenwet, strekkende om oude, gebrekkige ambtenaren, bij het verleenen van ontslag, te gemoet te komen, wanneer het hun ontbreekt aan eigen middelen, om in hun onderstand te voorzien.

De heer *Zijlker* weidt in 't breede uit over den kostbaren omslag onzer geheele staatshuishouding, en dringt met kracht aan op vereenvoudiging, inkrimping, bezuiniging. Met het in beraadslaging zijnde ontwerp kan hij zich niet vereenigen; het is een uitvloeisel van het vroegere weelderige stelsel, en snijdt het bestaande kwaad niet af.]

Daarna heeft de beraadslaging plaats gehad over het wets-ontwerp tot regeling der reis- en verblijfkosten van de leden der Eerste, en der reiskosten van de leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal. De afzonderlijke artikelen van dit wets-ontwerp zijn, na goedkeuring van enkele amendementen, *aangenomen.* — Onder de door de Kamer goedgekeurde amendementen behooren er twee van den heer *Smit*, volgens welke de reiskosten voor de leden der *beide* Kamers bepaald worden, in plaats van op *een gulden vijftig cents*, op *vijfenzeventig cents* voor ieder uur afstand tusschen hunne woonplaats en de stad, waar de Staten Generaal vergaderen. — Het wets-ontwerp is in deszelfs geheel aangenomen met 56 tegen 5 stemmen.

Tegen hebben gestemd de heeren. *Schooneveld*, *van Nispen van Sevenaer*, *Thorbecke*, *Westerhoff* en *Duijmaer van Twist.*

Zitting van den 5den Mei.

In de zitting van heden zijn de beraadslagingen voortgezet over het wets-ontwerp betrekkelijk de schadevergoeding en wachtgelden voor buiten betrekking gerakende ambtenaren. — Het amendement van den heer *van Hall*, strekkende om art. 2 weg te laten, is met 47 tegen 13 stemmen aangenomen. Ook de door hetzelfde lid voorgestelde amendementen tot weglating van de artt. 3 en 4, alsmede een amendement van den heer *de Monchy*, tot weglating van art. 5, zijn insgelijks door de vergadering aangenomen. Het wets-ontwerp dat, dien ten gevolge slechts uit een eenig artikel bestond, is met 47 tegen 13 stemmen *aangenomen*.

[*Tegen* hebben gestemd onder anderen de heeren: *Westerhoff, Zijlker* en *Reinders*.]

Daarna is de algemeene beraadslaging geopend over het wets-ontwerp houdende bepalingen omtrent de regterlijke collegien. Nadat verscheiden leden daarover het woord hadden gevoerd, is de voortzetting dier algemeene beraadslaging bepaald op Maandag aanstaande, des voormiddags te elf uur.

'S GRAVENHAGE, 4 Mei.

Z. M. heeft den heer mr. *W. B. Donker Curtius van Tienhoven*, president van den Hoogen Raad, benoemd tot ridder met de ster der orde van de Eikenkroon; — tot Commandeur van de orde der Eikenkroon den heer *Pieneman* (de vader), te Amsterdam, en tot ridder dier orde, onder anderen den heer *J. C. Valois*, minatuur-schilder alhier; en tot dame van het paleis te Amsterdam, mevr. *Deutz Willink*.

— Bij koninklijk besluit van den 30sten April j.l. is, met uitbreiding van het besluit van den 23sten Nov. 1848, bepaald, dat de officieren, onderofficieren, korporaals en manschappen der kavalerie, die tot den 1sten Mei jl. als hulp-maréchaussée in dienst zouden treden, in zoodanig dienst zullen blijven doen tot den 1sten Junij aanstaande.

— Gisteren, Donderdag morgen, te zeven uur, hebben de beide bataljons jagers en het bataljon grenadiers, in 's Gravenhage in garnizoen, op het Alexanderplein gemanœuvreerd voor Z. M., die in kolonels-uniform van de jagers was gekleed en alles tot in de minste details naging. Daarbij had ook het volgende toeval plaats. Op zeker gedeelte van het plein stonden vroeger eenige huisjes met kelders er onder, die onlangs gesloopt, maar zeker niet vast genoeg gedempt of gevuld zijn, want Z. M., er over rijdende, zakte met zijn paard er tot den buik in, zoodat hij genoodzaakt was om een ander paard te bestijgen.

Weder heeft het toeval hier eene vergelijking te meer aan de hand gegeven met prins *Willem III*; maar wij mogen hopen, dat het geen kwaad voorteeken zal zijn. Men weet, dat *Willem III* van Hampton Court rijdende, met zijn paard in een' molshoop trapte, zoodat hij er afviel en aan de gevolgen daarvan stierf. De *Jacobiten*, zijne vijanden, waren nog lang daarna gewoon aan hunne maaltijden de gezondheid in te stellen van dien *kleinen heer in zwart fluweel* (de mol), die aan de goede zaak zooveel voordeel had gedaan.

— Men verneemt, dat het plan bestaat om de degens der infanterie-officieren te doen vervangen door sabels, volgens het model bij de officieren der jagers thans in gebruik.

— Men verneemt, dat de heer *Sloet tot Oldhuis* voornemens is, eerstdaags, in eene uitgewerkte memorie, op de bezwaren te antwoorden, die tegen zijne bekende nota, omtrent het verkoopen van grond op Java, zijn in het midden gebragt.

Ook verneemt men, dat de heer *van Nes*, oud raad van Indië, eerstdaags zijne beschouwingen over den grondeigendom en landverkoop op Java zal openbaar maken.

— De residentie is vervuld van allerlei geruchten aangaande den toestand des boedels van wijlen Koning *Willem II*. — De waarheid is, dat na de oproeping van den thesaurier des Konings, de pretensiën als uit den grond schijnen op te komen; maar dat er middelen genoeg voorhanden zullen zijn om ze te dekken, als de bewijsbare van de onbewijsbare zullen gescheiden zijn. Wat de financiële inzigten en maatregelen van den jongen Koning betreft, Zijne Majesteit weigert volstrekt in betalingen te treden, eer hij weet, wat de Tweede Kamer hem zal hebben toegestaan voor zijne civiele lijst. Van daar die aanvankelijke schorsing van pensioenen, toelagen, wachtgelden en subsidiën, zoo als aan de koninklijke schouwburgen en meer andere. De intendant der koninklijke schouwburgen, de baron *Sirtema van Grovestins*, heeft zijne demissie ingediend.

AMSTERDAM, 6 Mei.

Blijkens kennisgeving van ons stedelijk bestuur, worden de ingezetenen van Amsterdam uitgenoodigd, om ter gelegenheid van 's Konings inhuldiging op Zaturdag, den 12den dezer, van zonsondergang tot middernacht tot eene algemeene illuminatie mede te werken.

BREDA, 2 Mei.

In den afgeloopen nacht is alhier ter stede, in 84jarigen ouderdom, overleden de generaal baron *Hendrik David Chassé*. Den 18den Maart 1765 zag deze beroemde krijgsman te Tiel het levenslicht. Reeds op zijn 10de jaar trad hij als kadet in de militaire dienst. De laatste dagen van zijn roemvol leven heeft de generaal *Chassé*, wiens menigvuldige aan den lande bewezen diensten algemeen bekend zijn, in deze vesting in stille rust doorgebragt.

UTRECHT, 4 Mei.

In sommige dagbladen leest men, dat de onlangs ontvreemde bankbiljetten, ten bedrage van *f*64 000, weder in handen van den eigenaar kwamen; doch uit eene vrij goede bron kunnen wij mededeelen, dat die berigten onjuist zijn; integendeel was de dader Woensdags reeds van Londen naar Noord-Amerika vertrokken, toen men aldaar den daarop volgenden Zondag aankwam, om zoo mogelijk het gestolene terug te erlangen.

ASSEN, 3 Maart.

't *Staatsblad* no. 14 bevat een Kon. besluit van den 14den j.l. op de heffing van bruggelden te Arnhem. De Regering schijnt dus nu te erkennen, hetgeen in de zaak van 't Zwolsche Diep van de zijde der schipperij beweerd wordt, dat n.l. dergelijke besluiten in 't *Staatsblad* moeten worden geplaatst.

GRONINGEN, 8 Mei.

Naar aanleiding van het stuk, geplaatst in het vorige nommer dezer courant, over de wenschelijke en noodzakelijke uitbreiding van het Geneeskundig Onderwijs aan onze Hoogeschool, naar het voorbeeld van Utrecht, — hebben wij het niet nutteloos geacht, dienaangaande informatiën in te winnen, en het verheugt ons zeer te kunnen berigten, dat curatoren der Hoogeschool alhier zich bezig houden met het beramen van middelen, om het Geneeskundig Onderwijs ook hier te verbeteren, — dat zij daartoe de adviesen van de Hoogleeraren onzer geneeskundige faculteit hebben ingewonnen, en in overleg zijn getreden met het Stedelijk bestuur, — en dat het bestuur dezer stad, reeds den 31sten Maart l.l., zich bereid verklaard heeft, om, ter bereiking van het beoogde doel, alle maatregelen te willen nemen, die van hetzelve afhingen, en de vereeniging van het stads-ziekenhuis met het Nosocomium Academicum toe te staan.

Het lijdt geen twijfel, dat — als de ingezetenen dezer stad algemeen zoo gunstig gestemd zijn als de geëerde steller van boven bedoeld stuk, hetgeen wel niet anders te verwachten is — er in Groningen overvloedig gelegenheid zal zijn voor een toereikend onderwijs in de geneeskunde, zoo door een voldoend hospitaal, als door armen-praktijk.

— Van heden af is de *winkel van gemaakte goederen tegen vaste prijzen*, opgerigt door de vrouwenvereeniging, ter bevordering van werkzaamheid en welstand onder de geringere volksklasse alhier, verplaatst van het Groote Kerkhof naar de Steentilstraat, bij de weduwe TER HUIZEN. Vele oppassende armen, die zonder werk zijn, worden van arbeid voorzien door dezen winkel, waarin grootendeels zulke gemaakte goederen te koop zijn, als hier doorgaans in andere winkels niet verkocht worden. Het is dus te verwachten, dat ons publiek, 't welk gaarne op verstandige wijze menschlievendheid wil betoonen, even als ons werkhuis, dat op dergelijke grondslagen rust, zoo ook dezen winkel door bezoek en aankoop zal ondersteunen.

Ook bestaat er van wege de vrouwenvereeniging een magazijn van oude meubelen, planken, kisten en andere voorwerpen, welke vooral bij verhuizen en schoonmaken voor den dag komen en dan wel eens voor de bezitters lastig of ten minste overtollig zijn, maar voor armen, zieken en verlegenen dikwijls uitnemend te pas komen. Dit magazijn is in het groene weeshuis geopend, waar men, 't geen onze ingezetenen voor hetzelve mogten willen inzenden, gaarne ontvangt. Zij kunnen verzekerd zijn, dat het voor hen onnoodige dan voor en na op nuttige wijze gebruikt zal worden.

— Morgen zullen, in twee schepen, weder van hier vertrekken een aantal van 101 landverhuizers (waaronder 2 zuigelingen), die het voornemen hebben om zich, onder de leiding en teregtwijzing van GEERT ALBERS, zich te gaan vestigen in den Staat *Michigan* in Noord-Amerika. Onder de vertrekkenden bevinden zich 22 personen uit Delfzijl en omstreken, 7 uit Noordhoorn (in de Graafschap), 9 van Siddeburen, 12 uit Onstwedde en Pekela, 12 uit deze stad en 37 uit Bierum. Velen van hen hebben van genoemden ALBERS, een voormalig inwoner van deze provincie, reeds land aangekocht, welke deze in Michigan in groote hoeveelheid bezit. Ten vorigen jare van dáár weder herwaarts gekeerd met het voornemen, om zijne vroegere landgenooten tot het vertrek naar gindsche gewesten aan te sporen, volgt hem thans reeds het boven gemelde niet onaanzienlijke aantal, waaronder er zich vele van zijne eigene familie bevinden, en naar zijn zeggen, zal dit getal weldra nog aanzienlijk vermeerderen.

— In ons nommer van Dingsdag den 24sten April laatstleden hebben wij melding gemaakt van zekeren sjouwerman SIJTSE ABRAHAMS LESTERHUIS, welke deerlijk aan beide beenen en armen was gebrand, door het in de bierkuip vallen van de heeren HESSELING en KOOLMAN. Deze ongelukkige is in den nacht van Zaturdag op Zondag aan de gevolgen van dit onheil overleden.

— Nopens het boven, in onze rubriek *Tweede Kamer der Staten Generaal*, door ons medegedeelde ten aanzien van de demissie, door den heer VAN DAM VAN ISSELT zoo plotseling genomen, vernemen wij van goederhand, onder anderen het volgende: Het voornemen van den heer VAN DAM schijnt zóó plotseling te zijn opgekomen, althans zijne bekendmaking daarvan kwam zóó geheel onverwacht, dat bijna niemand van de leden der Tweede Kamer zijne ooren konde gelooven, en dat de één verbaasd den anderen aanzag, met de vraag op de lippen: „Wat mag toch dit zijn?" — te meer nog, daar de verklaringen van den heer VAN DAM met zulk een' stroom van aandoeningen gepaard gingen. Hoewel nu de heer VAN DAM verklaarde, de eigenlijke reden van zijn' onverwachten stap niet te zullen mededeelen, zoo sprak hij toch van twee partijen in de Kamer, waarvan de eene *te veel vooruit*, de andere *te veel achteruit* wilde, en waarschuwde hij ernstig voor die twee ultra's. Wanneer nu de heer *van Dam* zich met die twee partijen niet langer konde verstaan, dan meenen velen echter, dat, zoo hierin de aanleiding tot het ontslag moet worden gezocht, dit dan niet zeer rationeel door den heer VAN DAM gehandeld is. Want — zoo als overal — zullen ook hier, op zijn Nederlandsch gewijzigd, Tory's en Wigh's gevonden worden, maar ook toch eveneens eene partij van het juste milieu. Beviel hem nu noch de linker, noch de regter zijde, welnu, dan was er genoegzaam plaats bij het centrum. In allen gevalle is het te betreuren, dat de heer VAN DAM juist thans tot zijn onverwacht besluit moest komen; want onder welke vaan hij dan ook mogt hebben willen dienen, in allen gevalle kon bij het vaderland in zijne betrekking nog van veel nut zijn geweest; zijne talenten, zijne ervaring, zijne zucht voor de bevordering van 't heil des vaderlands strekten hiervoor ten genoegzamen waarborg.

Thans is bekend gemaakt het programma voor de plegtige beëediging en inhuldiging van Z. M. Koning WILLEM III, te Amsterdam, op Zaturdag, den 12den Mei 1849.

Het is gesplitst in drie afdeelingen. De eerste afdeeling regelt *de plegtige intrede* van HH. MM. te Amsterdam. De Koning komt te paard, vergezeld van de prinsen, de hoofdstad binnen, en Hare Majesteit de Koningin met den prins *van Oranje* en prins *Maurits* in eene koets, bespannen met acht paarden, enz., enz

De tweede afdeeling beschrijft de beëediging en inhuldiging. Om één uur des namiddags verlaat Z. M. met de prinsen het paleis en begeven zich naar de Nieuwe Kerk.

De derde afdeeling behelst algemeene verordeningen.

De bezigtiging van het portret van Koning WILLEM II van den heer J. H. KRUSEMAN, heeft netto opgebragt eene som van *f* 439.50, welke bereids bij de commissie tot oprigting van het standbeeld van WILLEM II in de hoofdstad is ontvangen.

Akademie-nieuws.

Heden is bij onze Hoogeschool, na afgelegd examen en het verdedigen van verloskundige stellingen, tot doctor in de vroedkunde bevorderd de heer W. A. T. WARREN, medicinae doctor te Harlingen.

Kerk- en Schoolnieuws.

ROTTERDAM, 1 Mei.

Ter vervulling der vacature bij de Hervormde gemeente te Zwijndrecht, ontstaan door het vertrek van ds. D. VAN WIJNGAARDEN naar Nieuwe Tonge, is in eene gehouden beroepings-vergadering het volgende twaalf-, zes- en drietal geformeerd, te weten: twaalftal, dd. W. KRAIJENBELT, te Overschie; D. BRESSER, te Strijen; G. BARGER, J.z., te Vreeland; J. G. SCHUURING, te Rockanje; S. W. LA LAU, te St. Anthony Polder; S. HOGERZEIL, M.z., te Doornspijk; W. H. HOUËL, te Groote Lindt; P. R. HUGENHOLTZ, te Cillaarshoek; J. D. BEMAN BROUWER, te Waarder; J. A. TEN BOKKEL HUININK, te Veenendaal; H. VAN DORSSER, te Stellendam, en A. B. VAN KUYK, kandidaat bij het provinciaal kerkbestuur van Vriesland. Zestal: dd. KRAIJENBELT, BRESSER, BARGER, SCHUURING, LA LAU en HOGERZEIL. Drietal: dd. KRAIJENBELT, BRESSER en BARGER; waaruit met eenparige stemmen beroepen is de weleerw. heer WOUTER KRAIJENBELT, predikant te Overschie.

HOORN, 2 Mei.

Door den breeden kerkeraad der Hervormde gemeente alhier is heden, uit het vroeger vermelde zestal van predikanten, het volgende drietal geformeerd, als: dd H. M. BERNS, te Spankeren; P. A. VAN DER SCHEER, te Baambrugge, en W. FRANCKEN, A.z., te Waddingsveen; laatstgenoemde bij herstemming tegen A. WITTEVEEN, te Huizum, en P. G. TER WINKEL, te Winkel. En is daaruit beroepen de weleerw. zeer geleerde heer PETRUS ANTHONIJ VAN DER SCHEER, predikant te Baambrugge, met het lot tegen H. M. BERNS, te Spankeren.

Bij Zijner Majesteits besluit van den 20sten April j.l., no. 189, is goedgekeurd het beroep van een predikant, uitgebragt door den kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente te Dordrecht, onder de classis van dien naam, op F. A FRUIN, pred. te Pernis.

METZLAWIER, 5 Mei.

Heden werd alhier het vergelijkend examen van sollicitanten gehouden naar de vacante betrekkingen van schoolonderwijzer, enz. te *Ee*. Schoon zich 24 sollicitanten hadden aangegeven, waren echter slechts 16 opgekomen. Na geëindigd examen, werd het volgende zestal geformeerd: CREMER, onderwijzer te Marum; HESLINGA, onderwijzer te Vrouwen-Parochie; KNOOP, ondermeester te Noordhorn; KRUISINGA, ondermeester te Zuidhorn; NIEUWVEEN, onderwijzer te Makkinga, en ZUIDHOF, onderwijzer te Nijewier. Uit dit zestal werd vervolgens een tweetal geformeerd, bestaande uit CREMER en ZUIDHOF; terwijl, naar men zegt, laatstgenoemde ter benoeming zal worden voorgedragen. — Wij kunnen dit berigt niet eindigen, zonder de getuigenis af te leggen, dat *alle* sollicitanten ten *hoogste* tevreden waren over de uitstekend vriendelijke en eervolle behandeling, hun, zoo van de zijde des heeren schoolopzieners, als van die des edel achtbaren grietenijbestuurs, ten deel gevallen.

Een der sollicitanten.

Choleraberigten.

Volgens berigt van dr. GOBÉE, officier van gezondheid te Leiden, zijn van 't garnizoen aldaar onlangs aan de Cholera gestorven 5 personen; van deze waren twee bekende dronkaards; een derde had vroeger sterk alcohol (jenever of brandewijn) gedronken; de vierde had tot daags vóór zijn' dood veel gebruik gemaakt van *Holloway*-pillen; de vijfde was een jongen van 12 jaren

DORDRECHT, 4 Mei. Van den 2den tot heden morgen negen uur zijn in het Cholera-ziekenhuis opgenomen vijf lijders, *geene* overleden.

PARIJS, 3 Mei. De Cholera neemt te Parijs sterk af. Op den 25sten April hadden er 29, en daags daarna slechts 19 sterfgevallen plaats. — Het is nu 6 maanden geleden, dat die ziekte in Frankrijk verscheen en in 15 departementen werd waargenomen. Van de 9 millioen inwoners in die departementen, met die der Seine, zijn er 7,471 aangetast en 4067 overleden. — In 1832 maakte de Cholera in even zoo vele maanden 80,000 slagtoffers.

De heer DUPONT (DE L'EURE) o. a. is dezer dagen aan de Cholera overleden.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 2 Mei, kapit. *de Jonge* Jantina, van Hartlepool; *Bekkering* Catharina Annechiena, van Bremen; den 3den *Kuiper* de 5 Gezusters, van Aarhuus; *van Sluis* Tjakkiena, van Newcastle; *Bos* de vr. Hillegina, van Bremen; den 4den *de Boer* de Vriendschap, van Tjilatjap; *de Boer* Engelina Helena, van Wismar; den 5den *de Jong* Catharina Cornelia, van Greifswald; *Stuitje* jonge Maria, van Emden. — Te Texel den 4 Mei, *Ren*[illegible] Jeantine, van Suriname; *Koning* Neptunus, van Rostock. — In het Vlie den 30 April, *van Aken* Hendrika Dorentea, van Hartlepool; *van der Veen* vr. Anske, van Yarmouth; *Plukker* jonge Hendrik, van Laurvich; den 1 Mei *Visser* Eensgezindheid, van Memel; *Kip* vr. Jannetje, van Brevich; *Carst* jonge Willem, van Groningen; den 2den *Kuiper* de 5 Gezusters, van Aarhuus; *de Groot* Houthandel, *Kraan* vr. Helena en *de Groot* de 3 Gezusters, alle drie van Christiansand. — Te Terschelling den 30 April, *de Jonge* Jantina, van Hartlepool. — Te Helvoet den 3 Mei, *Bakker* Margaretha Agnes, van Odensee. — Te Brielle den 1 Mei, *Oostra* Annechina, van Newcastle; den 2den *Kars* Klasina en *Detmers* de jonge Wicher, beide van Aberdeen; den 4den *Giezen* Geerdina Beerta, van Newcastle. — Te Londen den 2 Mei, *Voogd* Vriendschap, van Harlingen; *Hut* Jantina Margaretha, van Delfzijl; den 3den *Muntendam* Jacoba, van Rotterdam; *Schuth* Jacomina en *van Dijk* Goede Vrienden, beide van Groningen; *Teensma* Ons Genoegen, van Dokkum, *Kuipers* Alida Schuuringa, van Lubeck. — Bij Bevezier den 29 April, *Wiersma* Herstelling, van St. Ubes n. Riga. — Te Lynn den 2 Mei, *Drent* Engberdina Anna, van Altona. — Te Harwich den 2 Mei, *Jonker* Sieberlina, van Hamburg. — Te Bolderaa den 22 April, *Klasen* Elisabeth, van Gent; den 23sten *Borgman* Cornelis Dasse Viëtor, van Memel. — Te Memel den 25 April, *Kok* Hollands Trouw, *Hazewinkel* Harmonie en *Ebeling* de Vrede, alle drie van Amsterdam; *Boomgaard* Antje Witsenborg, van Londen; *Kok* Jan Frederik, van Harlingen; *Westerbrink* Alkanna Hendrika en *de Jonge* Jezelina, beide van Hamburg; den 26sten *van der Wall* Geerdina en den 27sten *Steffens* Alida Maria, beide van Stavanger; *Sprik* Juliana Louisa, van Amsterdam; *Prins* Lammechiena, van Rotterdam. — Te Straalsund den 26 April, *Wever* jonge Hendrik, van Hamburg. — Te Wismar den 28 April, *Sap* Broederliefde, van Amsterdam; *de Jonge* Goede Hoop, van Bremen. — Te North Shields den 29 April, *Pekelder* Helena Catharina, van Londen. — Te Stockholm den 23 April, *Post* Edzardina Catharina, van Delfzijl. — Te Pillau den 25 April, *Legger jr.* Marchina, van Amsterdam; *Hazewinkel* jonge Hendrik, van Antwerpen; *Flik* Geerdina Beerta en *Hansen* Sophia, beide van Hamburg. — Te Dantzig den 25 April, *Kleininga* Catharina Cornelia en *Bieze* Anna, beide van Amsterdam; *de Groot* jonge Cornelis en *Stuit* Geerdina, beide van Rotterdam; *Drewes* Afina Hillechiena en *Kuitze* jonge Wicher, beide van Hamburg; *Dommering* Gebkelina Lucretia, van Bremen. — Te Hamburg den 29 April, *Greven* de Goede Hoop, van Rotterdam; op de Elve den 2 Mei, *Mulder* Zorg en Vlijt, van Amsterdam. — Te Fisherrow den ....., *Wolkammer* Alberdina, van Bremen. — Te Yarmouth den 30 April, *Veltkamp* Anna Margaretha, van Groningen. — Te Arendahl den 10 April, *Riepma* Agatha, van Delfzijl.

Binnengekomen te Londen den 4 Mei, kapit. *Pekelder* vr. Geertje, *Buiten* Hendrina, *Stuitje* Christina Johanna en *Waterborg* Henderika, alle vier van Rotterdam. — Te Hull den 2 Mei, *Oldenburger* Astrea en den 3den *Douwes* jonge Willem, beide van Delfzijl. — Te Wismar den 25 April, *Scholtens* Margaretha, van Hamburg. — Te Hamburg den 3 Mei, *Swiers* Goede Verwachting, van Zaandam.

Vertrokken van Amsterdam den 2 Mei, kapit. *de Jong* jonge Clemens, naar Hull; den 4den *Speelman* Geertruida Speelman, naar Nantes; *Gruppelaar* Nijsina, naar Newcastle; *Klein* Alida Margaretha, naar Riga; *Drewes* vr. Johanna, naar Hamburg. — Van Texel den 3 Mei, *Olthoff* Jantina, naar Newcastle; *Hofkamp* de 10 Gebroeders, naar Hull; *Deddes* Alberdina, naar Riga. — Uit het Vlie den 2 Mei, *Bekkering* Ulrika, naar Dantzig. — Van Terschelling den 1 Mei, *Zeilinga* Meike, naar Pernau. — Van Helvoet den 2 Mei, *Mulder* Wendelina, naar Petersburg; den 3den *Smit* Maria Magdalena, n. Newyork; den 4den *Koning* de Hoop, naar Genua. — Van Brielle den 2 April, *Leeuwen* Arendina, naar de Oostzee; den 3den *Huisman* Hendrika, naar Duinkerken; *Kamminga* Oldambt, naar Dundee; *Hazewinkel* Roelfina, naar Petersburg; den 4den *Bakker* de jonge Tammink, naar Londen. — Van Maassluis den 2 Mei, *Fekkes* de Hoop, naar Dublin. — Van Triest den 25 April, *Sissingh* Harmina Catharina, naar Cefalonia en Amsterdam. — Van Cardiff den 2 Mei, *Sprik* Grietina Hillechiena, naar Amsterdam. — Van Liverpool den 29 April, *de Jonge* Hendrik, naar Petersburg; *Tap* Maria Beerta en *Nijman* Handelaars, beide naar Libau; den 30sten *Sap* Vriendschap, naar Rotterdam; *Wolthekker* Sophia Klasina, naar Groningen; *Hazewinkel* Delia, naar Elseneur; den 1 Mei, *de Grooth* Johanna Maria, naar Riga; den 2den *Mulder* Ettina, naar Rotterdam. — Van Seaham den 2 Mei, *Potjer* Geertruida Jacoba, naar Amsterdam. — Van Memel den 28 April, *van der Wouden* Gesina Gesina, naar Amsterdam. — Van Swinemunde den 28 April, *Kleininga* Maria Laurentia, naar Petersburg. — Van Bergen den 14 April, *van der Baan* Johanna, naar Riga; *de Winter* Margaretha, naar Wijburg; den 16den *Tiktak* Jantina Fennegina, naar Nerva; den 17den *Smit* Sjaarndina, naar Petersburg; *Schuuring* Antina, naar Riga; den 19den *Dijkhuis* Christina, naar Nerva; den 20sten *Brons* Fenna, naar Petersburg. — Van Hamburg den 28 April, *Albers* vr. Catharina, naar Amsterdam; den 30sten *Bolhuis* Gesina, naar Amsterdam; *Stuit* Eendragt, naar de Oostzee; *Duit* vr. Ikina, naar Londen; *Vegter* Anna, naar Tromsöe; den 1 Mei *Leefoog* vr. Jantje, naar Delfzijl. — Van Cuxhaven den 29 April, *de Vreede* Prudentia, naar Tromsöe; den 30sten *Bolhuis* Roelfina Gesina, naar Petersburg; *Pott* Vertrouwen, naar Londen; *Botje* Gesina Alida, naar Gothenburg. — Van Bremerhaven den 30 April, *Bos* vr. Hillegina, naar Amsterdam; den 1 Mei *Salomons* de 2 Gebroeders en *Theisens* Roelfina, beide naar Groningen.

Vertrokken van Brielle den 5 Mei, kapit. *Albers* Gezina Jantina, naar Londen.

In den avond van den 27 April is door twee Deensche oorlogsschepen bij Hela gejaagd en afgewezen eene Hollandsche kof, de naam onbekend.

Kapit. Legger, in Brielle binnen, rapporteert, op de hoogte van Texel gepraaid te hebben het schip *jufvrouw Ellegonda*, kapit. Goossens, van Liverpool naar Libau.

HARLINGEN, 5 Mei. Binnengekomen den 30sten kapit. *van der Veen* vr. Anske, van Yarmouth; *Zwieting* Petrus Horrius, van Newcastle; *Plukker* de jonge Hendrik, van Laurvich; den 1 Mei *de Groot* de 3 Gezusters, van Christiansand; *Visser* IJmke Visser, van Osterrusoer; den 2den *de Groot* Houthandel, van Christiansand; *Zwaal* Wilhelmina, van Fredrikstad; den 4den *Drok* Elisabeth, van Osterrusoer; *Ebes* Alida, van Christiansand; den 5den *Fijn* de Broeders, van Droback; *de Boer* Zeelust, van Oudsoen. — Vertrokken den 30sten *van der Zee* de Hoop, op avontuur; den 1 Mei, *Lovius* Onderneming, naar Noorwegen; *van der Veen* vr. Anske, naar Engeland; den 5den *de Groot* Arendina, naar Noorwegen; *de Groot* Anna, naar Hull; *Plukker* de jonge Hendrik, naar Noorwegen; *van der Woude* Hoop en Liefde, naar Engeland.

ZOUTKAMP, 6 Mei. Binnengekomen den 4den kapit. *Drewes* de 2 Gebroeders, van Newcastle; *Brouwer* Harmina, van Londen; den 5den *Waterborg* Fokkina, van Newcastle. — Vertrokken den 3den *Schuring* Annegina, naar Hull; *Giezen* de Onderneming en *van Sluis* Broederliefde, beide naar Londen; den 4den *Pluktje* Harmiena Hendrika, naar Southampton; *Timmer* Koophandel en Zeevaart, naar Londen; den 5den *Kranenburg* Wiardus, naar Yarmouth.

DELFZIJL, 7 Mei. Binnengekomen den 29 April kapit. *Sterenborg* de Vriendschap, van Osterrusoer; *Baurad' Astéquia* Unica Hija, van Havanna en *Neuman* Daniel, van Cette, beide naar Hamburg, zijn door een Deensch oorlogschip afgewezen; *Geltes* de 2 Gezusters, van Bremen; den 30sten *Schoon* de Onderneming, van Leer; den 2 Mei *Jakobs* Hendrika, van Bremen; *Stenger* de Vriendschap, van Krageroe; *Bultje* Susanna, van Osterrusoer; den 5den *Kleufkoorn* jonge Johannes, *Theesing* Roelfina en *Salomons* de 2 Gebroeders, alle drie van Bremen; *Hulzebos* Catharina, *Heins* Bougina en *Roseboom* de Eendragt, alle drie van Leer; *Santjer* August en *Bringmans* frau Christina, beide van de Weser; den 5den *Fortaij* Enu, van Liverpool n. Tonningen, wegens de blokkade; *Boon* jufvr Hinderika, van Cimbritshamn; *Leefoog* vr. Jantje, van Hamburg; *Scherpbier* de jonge Anna, van Oudsoen. — Op de Reede den 5 Mei, *Petersen* Ceres, van Stadthill. — Vertrokken den 2 Mei, *Potjewijd* Afine, op avontuur; *de Jong* Bougina, naar Noorwegen; *Bieze* Elsiena, naar Londen; den 3den *Donga* Annechiena, naar Noorwegen; *Riepma* Agatha, naar Riga; *Hilbrands* Wendelina, naar Londen; *Panjer* Heilina, naar Hull; *Bakker* Frouwina, naar Londen; *Pot* de Hoop, naar Noorwegen; *Smith* Engelina, op avontuur; *Kleindijk* Antina Tjakkelina, naar Londen; *Legger* Geerdina en *de Jonge* de 3 Zusters, beide naar Noorwegen; *Romelingh* Catharina, naar Londen; *Kuipers* Maria, naar Hull; den 4den *Schreuder* Sijlina en Titia en *Dijkstra* Fenna, beide naar Noorwegen; *Koens* jonge Rudolf, naar Leer; *Oosterhuis* vr. Janna en *Stuitje* Jochemina, beide naar Bremen; *Kramer* Feunechiena, *Duit* Maria Anna en *Jager* Belina, alle 3 op avontuur.

TERMUNTERZIJL, 7 Mei. Binnengekomen den 28 April kapit. *Wilkens* Jantina, van Noorwegen; *de Wall* de 3 Gebroeders, van Norderneij; den 29sten *Hagedoorn* de 4 Gebroeders, van Leer; *Frijmann* Catharina en *Renter* de 3 Gebroeders, beide van Norderneij; *Middel* Bouwina, van Noorwegen; den 30sten *de Vries* vr. Anna, van Norderneij; *Pasmann* Maria, van Leer; den 1 Mei *Dik* de 4 Gezusters, den 2den *de Groot* Jantina, *Mooi* vr. Anna Maria Catharina en den 5den *Buining* Jacob, alle vier van Noorwegen; *Cordes* Elizabeth, van Norderneij. — Vertrokken den 1sten *Boswijk* vr. Hendrika, naar Noorwegen; *Pasman* vr. Elisabeth, naar Leer; den 2den *de Wall* de 3 Gebroeders, naar Norderneij; den 3den *Hagedoorn* de 4 Gebroeders, naar Leer; *Frijmann* Catharina, naar Norderneij; den 4den *Wilkens* Jantina en *Douwes* de Vriendschap, beide naar Noorwegen; *de Vries* vr. Anna en den 5den *Renter* de 3 Gebroeders, beide naar Norderneij; *Pasmann* Maria, naar Leer; *Dik* de 4 Gezusters, naar Noorwegen.

Volgens circulaire van den kommandant van de Deensche oorlogskorvet *Galathea*, aan de consuls der bevriende Mogendheden te Dantzig, is de vrije passage voor neutrale schepen niet geheel onbelemmerd, maar behoudt hij zich voor, slechts onder zekere bepalingen die schepen te laten passeren. De Nederlandsche consul te Dantzig heeft onmiddelijk daartegen geprotesteerd, en voor de aldaar liggende Nederlandsche schepen een ongehinderde en vrije passage verlangd. In den avond van den 19 April is de korvet vertrokken en sedert niet weder gezien, zonder het protest van den consul aan het loodskantoor te Neufahrwasser in ontvangst genomen te hebben. In dien tusschentijd zijn onderscheidene Nederlandsche schepen met stukgoed te Dantzig aangekomen, welke op hunnen reis van Elseneur af geene Deensche oorlogsschepen gezien hebben.

Ofschoon de haven niet werkelijk geblokkeerd is, werkt echter deze onzekere toestand zeer nadeelig op den handel, en zijn alsoo in de laatste dagen geene vrachten gesloten.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de Sond gepasseerd zijn.

24 April. Huizing, Marchiena (Veendam), v. Amsterd. n. Koppenh.
25 April. v. d. Baan, Johanna (Amsterdam), v. Bergen n. Riga.
Gust, de goede Hoop (Pekela), v. Harlingen n. de Oostzee.
Fenenga, Welvaart (Muiden), v. Amsterd. n. Kiobenhavn.
Oldenburger, Agatha (Groningen), v. Stavanger n. Narva.
Kuyt, Riga (Rotterdam), v. St. Ubes n. Riga.
Boiten, Fossiena Siers (Veendam), v. Amsterd. n. Pernau.
26 April. de Jong, Catharina Cornelia (Ureterp), v. Greipswalde n. Amsterdam.
28 April. Peper, Fennechina (Pekela), v. Hamburg n. Dantzig.
Mulder, Catharina (Veendam), v. Memel n. Aberdeen.
Westers, Antina Elsina (Winsch.), v. Londen n. de Oostz.
Zeeven, Adrian (Amsterdam), van Kjoge n. Amsterdam.
29 — Tiktak, Jantina Femmechina (Pekela), v. Bergen n. Petersb.
Smit, Sjaardema (Harlingen), van Bergen n. Petersburg.
Hoff, Johanna (Delfzijl), van Goole naar de Oostzee.
Zeven, Concordia (Pekela), van Goole naar de Oostzee.
Brons, Helena Brons (Pekela), v. Newcastle n. de Oostz.
Boon, Juffer Henderika (Gron.), v. Cimbritshaven n. Gron.
Jonker, Alida (Sappemeer), van Londen naar de Oostzee.
De Boer, Elisa (Rotterdam), v. Southampton naar Windau.
30 — Brouwer, Harmine (Wildervank), v. Amst. n. Arensberg.
De Jonge, de vrouw Martha (Pekela), v. Hamb. n. de Oostz.
Wijkmeijer, Anna (Pekela), van Liebau naar de Zaan.
Kolk, de jonge Boll (Veendam), v. Bordeaux n. Riga.
Helmers, Stad en Lande (Woudsend), v. Harl. n. Memel.
Vos, Anna Luitzia (Pekela), v. Stavanger n. Petersburg.
Schep, de Tweelingen (Vlaardingen), v. Hull n. Liebau.
Wanderveen, Johanna Gezina (Pekela), v. Goole n. de Oostz.
Scherpbier, Jantina Frouwina (Pekela), v. Newcastle n. Riga.
Rink, Jacobus Begeman (Groningen), v. Gent n. Riga.
De Winter, (Margaretha), (Gron.), v. Bergen n. Wijborg.
Pomper, Margaretha (Veendam), van Stavanger n. Narva.
Breeland, Hendrika Arentina (Pekela), v. Newcastle n. Stokh.
Potjer, Titia (Sappemeer), van Newcastle naar Petersb.
Bossinga, Ceres (Veendam), van Liebau naar Amsterdam.
Everts, Geziena Cath. (Veend.), v. Stolpem. n. Trondhjem.
Schuuring, Antina (Pekela), van Bergen naar Riga.
De Jonge, Jantina (Pekela), van Newhaven n. de Oostz.
Duif, jonge Duif (Ameland), v. Bordeaux n. de Oostzee.
Dijkhuis, Christina (Pekela), van Bergen naar Narva.
Boswijk, Jantina (Pekela), van Kampen naar de Oostzee.
1 Mei. De Jonge, de jonge Pieter (Veendam), v. Amst. n. Pernau.
Walker, Catharina Isabella (Muntend.), v. Amst. n. Riga.
Meijer, Pieter Hendrik (Krommenie), v. Amst. n. Petersb.
de Zeeuw Baggus, Thetis (Vlaarding.), v. Vlaard. n. Liebau.
Hazewinkel, de Onderneming (Wilderv.), v. Lieb. n. Schied.
Spijkman, Juliana Louise (Gron.), v. Amst. n. Petersburg.
2 Mei. Teensma, Jonge Brechtus, van Amsterdam naar Petersburg.
Oldenburger, Johanna, van Liverpool naar Narwa.
Karst, Martha Alida, van Amsterdam naar Petersburg.
de Vries, op Hoop van Zegen, van Dokkum n. Koppenhage.
Zelling, Gezina, van Amsterdam naar Memel.
Vaalman, Catharina, van Amsterdam naar Petersburg.
Riensma, Goede Verwachting, van Amst. naar de Oostzee.
Potjer, Geertruid Jacoba, van Newcastle naar Petersburg.
van Wijk, jonkvrouw Maria, van Libau naar de Maas.
van der Woude, Gesina Gesina, van Memel n. Groningen.
Boekhout, Joh. Hermanus, van Londen naar de Oostzee.
Klasen, Antje, van Liverpool naar Libau.
Valk, Alberdina Geesiena, van Londen naar Riga.
Nagel, Gebiena Maria, van Newcastle naar Petersburg.
Puister, Rieka, van Memel naar Groningen.
Vos, Catharina Knelsina, van Libau naar de Zaan.

De Wind: den 24sten en 25sten N.W.; den 26sten Z.O.; den 28sten Z.W.; den 29sten N.W., N.N.W.; den 30sten O.N.O.; den 1sten Mei Z.O; den 2den O.N O., N.O.

ELSENEUR, 2 Mei 1849.

UITTREKSEL uit het *REGISTER van de BROODZETTING voor de Stad Groningen.*

Maandag, 7 Mei 1849.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het **BROOD** heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood	van 4 Ponden	29 Cts.,	per ℔ 07 Cts.
De Grofweiten Bol	„ 5 Oncen	11^5 Cts.,	„ „ 23 Cts.
De Fransche Bol	„ 3 Oncen	12^5 Cts.,	„ „ 42 Cts.
De Regelwegge	„ 3 Oncen	11^5 Cts.,	„ „ 38 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol	„ 5 Oncen	10^5 Cts.,	„ „ 35 Cts.

Voor eensluidend Uittreksel,

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 4 *Mei*.

TARWE.	GERST.	Zw. Voer 41 ℔ f 2,25
Jar. 70 ℔ f 7,00	Winter 52 ℔ f 2,60	» 44 » - 2,45
N. Oml. 68 » » 6,15	» 54 » » 2,90	
» 70 » » 6,65	» 56 » » 3.20	BOONEN.
N. Old. 66 » » 5,40	Zomer 54 » » 2,75	
» 68 » » 5.90	» 56 » » 2,95	Paardb. f 3,75, f 4,10,
» 70 » » 6,40	» » »	(25,40
ROGGE.	Knobbe 60 » » 3,50	ZADEN, ENZ.
Inlandsche 66 ℔ f 3,60	HAVER.	Gr.Gortp.m. f 5,50,90
» 68 » » 4,00	Dikke 35 ℔ f 1,70	Par.100N.℔ f 8 a f 11
» 70 » » 4,40	» 38 » » 1,95	Kools. f 10,50 a f 11,75
» » »	» 41 » » 2,15	Zomers.
BOEKWEIT.	» 44 » » 2.40	Boters.
Gr. Zand 62 ℔ f 3,70	» 47 » » 2,75	G. Mosts.
» 64 » » 4,10	Bl. Voer 38 » » 1,95	Raapolie p. v. f 40
» 66 » » 4,50	» 40 » » 2,05	Boter ½ Ton n. m. f 11½
Zw. Zand 64 » » 3.90	» 42 » » 2,20	Dito 1/16 Dito f 5¾.
Veen 64 » » 3,80	Zw. Voer 38 » » 2,10	

Tarwe slap en tot vorige prijzen te vergeefs aangeboden. — Rogge en Boekweit in een doen. — Gerst door weinig aanvoer goed prijshoudende. — Haver over 't geheel tot vorige prijzen afgaande. — Boonen wel zoo aangenaam. — Gort wel te verkoopen. — Koolzaad zonder handel.

AMSTERDAM, 4 *Mei*. Tarwe tot vorige prijzen aan consumtie verkocht: 130 ℔ b. Pools. f 345; 134 ℔ Gelders. f 256; 133 ℔ p. dito f 262; 132 ℔ dito f 248; 130 ℔ witte Siles. f 305; 132 ℔ o. Norder f 285. — Rogge stil: 124 ℔ Overijss. f 138; 115 ℔ Gedr. f 128. — Gerst prijshoudende: 115 ℔ Nassaud. f 148. — In de stemming van Boekweit is voortdurend geene verandering: 119 ℔ Gron. Zand f 152 aan de Zaan; 120 ℔ Holst. f 158. — Stijfsel f 13,75 per 50 N. ℔.

Koolzaad prijshoudende; verkocht: Oostvr. 57 p. vl.; op 9 vat dadelijk 68 p. vl.; Sept., Oct. en Nov. 61½ p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk wel zoo aangenaam, op levering van het najaar williger: op 6/w. f 42; vlieg. f 40,75 a f 41; Sept. f 36 50 a f 37; Oct., Nov. en Dec. f 36,75 a f 37,25. — Lijnolie op 6/w. f 28,25; vlieg. f 27,25. — Hennepolie op 6/w. f 40; vlieg. f 39.

LONDEN, 2 *Mei*. Van inl. Tarwe was heden weinig ter markt en evenwel werden de prijzen van ll. Maandag met moeite bedongen. Van vreemde was wederom veel aangevoerd, zoodat alleen puike kwal. de vorige notering konde bedingen, mindere soorten waren lager verkrijgbaar. Gerst wel zoo duur. Haver, Boonen en Erwten onveranderd.

Van Hollandsche Boter waren gisteren de toevoeren weder groot, echter had tot de vorige prijzen een goede omgang plaats; beste Friesche bedong 84 a 87 sh.

LONDEN, 4 *Mei*. Ten gevolge van het fraaije weder en ruimen aanvoer was de handel in Tarwe zeer lusteloos en konde men niet dan tot 1 sh. prijsverlaging slijten. Gerst onbegeerd, hoewel niet lager. Haver souteneert met moeite de vorige notering. Boonen en Erwten onveranderd.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 5 *Mei*.

NEDERL. Werk. Schuld 2½ pCt. $49\frac{9}{16}$, $49\frac{11}{16}$, $49\frac{9}{16}$; Dito Cert. 3 pCt. 58⅝, $58\frac{7}{16}$, 58⅝; Dito dito 4 pCt. 77⅛, 77¼, 77⅛; Amort.-Syndic. 3½ pCt. 79; Haarlemmermeer 5 pCt. 96½. — BELGIE, bij *Rothschild* 2½ pCt. $43\frac{9}{16}$, 43⅝, $43\frac{9}{16}$. — SPANJE, L. bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 12½, $12\frac{9}{16}$, $12\frac{9}{16}$; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 12½, $12\frac{9}{16}$, $12\frac{9}{16}$; Dito 3 pCt. 23½; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. 24⅜, 24½, $24\frac{7}{16}$; Coup. *Ardoins* $7\frac{15}{16}$, 8¼. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 28¼; Dito Dito 4 pCt. 29½. — RUSLAND, Oblig. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 100¾; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 100½; Cert. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 89⅝; Dito bij *Hope* 4 pCt. 81½, 81¼; Dito bij *Stieglitz en comp.* 4 pCt. 81½; Inschr. in Assign. 6 pCt. 59⅞; Cert. van dito 6 pCt. 60¼, 60¼. — POLEN, Aand. met Loten van 300 fl. 172; Dito Dito 500 fl. 132. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 71½, $71\frac{9}{16}$; Dito 2½ pCt. $38\frac{9}{16}$, $38\frac{9}{16}$; Amerik. Bank-Actiën 3¾; Nap. Cert. bij *L. en B.* 5 pCt. 78; Braz. 5 pCt. 82½, ¾, ½; N. Mex. 5 pCt. 28¼; Peru 6 pCt. 46¾, 47, 47; Ecuador 3; Fransche Oblig. 3 pCt. 53⅜, ⅞, ⅜.

In Holl. fondsen was heden bij geringe affaire bijna geene verandering.

Spaansche en Portug. hebben insgelijks weinig gevariëerd.

Naar Oostenrijksche en Fransche was eenige meerdere vraag. In laatstgenoemde was de handel vrij geanimeerd.

Mexik. en Peru vast.

Braz. 1839 v. 100 £ 79½; Peru Coup. f $3\frac{1}{32}$.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolong. 2½ pCt., Disconto 2½ pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. 2½ pCt. $49\frac{9}{16}$ a ⅝; Ard. à 510 £ 12½; Binnenl. 3 pCt. $24\frac{7}{16}$; Metall. 5 pCt. 71⅝; Dito 2½ pCt. $38\frac{9}{16}$ a ⅝.

AMSTERDAM, 6 *Mei*. EFFEKTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur. Integralen 2½ pCt. $49\frac{11}{16}$. Ard. à 85 £ 12½. Dito à 510 £ 12½. Dito Coup. $8\frac{1}{16}$. Dito dito (Oude) 8⅛. Binnenl. 3 pCts. 24½. Portug. 5 pCts. $28\frac{7}{16}$, ½, ⅝. Metaliek 5 pCts. 71⅝. Peru 47. Onbep. Bl. Grieken $4\frac{7}{16}$.

De handel vertoonde heden weinig levendigheid, alleen naar Portug. was tot verbeterde koersen vrij levendige vraag.

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van eene wélgeschapen *DOCHTER* Vrouwe J. C. DU CELLIÉE MULLER—HONDIUS.

'S GRAVENHAGE, 1 Mei 1849.

Eenige, algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons geliefd Kind CORNELIS, in den ouderdom van ruim 14 maanden.

HOOGEZAND, 1 Mei 1849.

S. BARENDS.
H. BARENDS—ROMKES.

*** WESTERBORK, 3 Mei 1849. Heden beviel van eene wélgeschapen DOCHTER E. B. JAPPÉ, geliefde Echtgenoote van

Mr. **J. P. WILLINGE.**

*** Getrouwd:

J. E. HEERES
en
G. DE JONGE.

GRONINGEN, 3 Mei 1849.

*** MIDDELSTUM, 3 Mei 1849.
Getrouwd:

L. T. B. VAN HULTER
en
G. J. WIERSEMA.

Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
EVERT EDZES NIEHUIS, S.z., van *Groningen*,
en
MARTHA WENDELINA SISSINGH, van *Lettelbert.*

GRONINGEN, 4 Mei 1849.

*** Getrouwd:

JURTKO BOERMA
met
JANTJE HEERES.

GRONINGEN, 4 Mei 1849.

*** Getrouwd:

A. MENNEGA, van *Assen*,
en
R. RUIBINGH, van *Winschoten*,

WINSCHOTEN, 4 Mei 1849.

*** Getrouwd:

H. W. SPIER
en
J. OOSTMEIJER.

W. VAN EIJSDEN
en
H. SPIER.

GRONINGEN, 7 Mei 1849.

*** Ons jongste Zoontje LAMBERTUS METTEVIER, over welks geboorte wij ons den 28sten April l.l. verheugden nam de Hemelsche Vader heden weder tot zich.

GRONINGEN, 3 Mei 1849.

H. ONNES.
S. ONNES, geb. LOFVERS

*** Heden overleed, na eene ziekte van slechts drie dagen, ons innig geliefd jongste Zoontje GERRIT WILLEM, in den ouderdom van bijna zeven maanden.

EENRUM, 3 Mei 1849.

Dr. **J. SLINGENBERG.**
L. L. VAN DER TUUK.

Eenige kennisgeving.

*** Na eene langdurige ziekte van vijf maanden, overleed heden, tot mijne bittere droefheid, mijn zeer beminde oudste Zoon JOANNES JACOBUS SLADOOT, *Meubelmaker* alhier, in den bloeijenden leeftijd van ruim 31 jaren.

GRONINGEN, 4 Mei 1849.

Wed. **M. J. SLADOOT,**
geb. **VAN RIJSSEL.**

*** Na eene kortstondige ongesteldheid van slechts weinige dagen, overleed heden, tot onze droefheid, in den ouderdom van bijna 52 jaren, onze geliefde Zuster GRIETJE UIPKES, Wedw. van wijlen F. H. BOUMA, in leven *Ontvanger van 's Rijks Belastingen* te *Usquert.*

GRONINGEN, 4 Mei 1849.

A. UIPKES.
Uit aller naam.

*** Heden overleed, zeer onverwacht, in den ouderdom van 43 jaren en bijna 6 maanden, mijn dierbare Echtgenoot A. L. KUIK, *Borstelmaker ter dezer Stede*; twee Kindertjes, uit ons ruim negenjarig huwelijk mij nagelaten, zijn te jong om hun groot verlies te beseffen; terwijl ik weenend staar op het dierbaar overschot, geef ik langs deze kennis aan Familie, Vrienden en Bekenden.

GRONINGEN, 4 Mei 1849.

T. J. WATERBERG,
Wedw. A. L. KUIK.

*** Heden ontsliep zacht en kalm mijne teedergeliefde Echtgenoote LAMBERTINA JOHANNA ALEIDA OOSTERBEEK, in den ouderdom van bijna 36 jaren, mij nalatende twee Kinderen, te jong om dit smartelijk verlies te beseffen.

MEPPEL, 4 Mei 1849.

W. KLEIJENBERG.

Eenige kennisgeving.

AANBESTEDING.

Op DONDERDAG, den 10den MEI 1849, des namiddags te twee uur, zal, in het GEMEENTEHUIS te *USKWERD*, worden aanbesteed: Het MAKEN van eenen **KUNST-** of **GRINDWEG**, tusschen *USKWERD* en *WARFFUM*; waarvan de Bestekken en Voorwaarden ter lezing liggen: te *Groningen* bij de Wedw. BONTEKOE; te *Warffum* bij WERKMAN, en te *Uskwerd* bij H. C. KNOL. Zullende op den dag van Aanbesteding aanwijzing in loco worden gedaan, en wel des voormiddags te 10 uur te *Warffum* te beginnen.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

ZOMERDIENSTEN.

Van *KAMPEN* op *AMSTERDAM* (behalve Zaturdags), **DAGELIJKS**, 's namiddags te 1½ uur.

Van *AMSTERDAM* op *KAMPEN* (behalve Zondags), **DAGELIJKS**, 's morgens te 6 uur.

De **DILIGENCE** van *Groningen* over *Zwolle* naar *Kampen*, in correspondentie met de **STOOMBOOT** van *Kampen* op *Amsterdam*, vertrekt DAGELIJKS, des avonds te 11 uur, van het Logement *de Nieuwe Munster*, bij C. A. FRIGGE; — de Reizigers komen vroegtijdig genoeg te *Amsterdam* aan, om met den laatsten spoortrein naar *Haarlem*, *Leiden*, *'s Gravenhage* en *Rotterdam* te kunnen vertrekken. — Voorts loopt deze dienst direct door naar *Deventer*, *Arnhem* en *Nijmegen*, en komt te *Arnhem* aan vóór het vertrek van den DERDEN TREIN.

KENNISGEVING.

Op VRIJDAG, den 25sten Mei 1849, des voormiddags te half tien, zal, ter Rolle van de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, zitting houdende te *Groningen*, in de Oude Boteringestraat aldaar, openlijk verkocht en aan den meestbiedende of hoogstafmijnende worden toegewezen: Een bevaren **TJALKSCHIP**, vroeger *DE VROUW MARGIENA*, thans *MARIA* genoemd, met al deszelfs OPGOEDEREN en TOEBEHOOREN, zijnde volgens meting lang 17 Ellen, 68 Duimen, wijd 3 Ellen, 6 Duimen, en hol 1 El, 34 Duimen, en overzulks geijkt op 48 Tonnen, te huis behoorende in het Koningrijk der Nederlanden, zoo en in dier voege als hetzelve in beslag is genomen en thans is liggende in het Trekdiep buiten het Kleinepoortje, te *Groningen*, in eigendom toebehoorende en gevoerd wordende door BEREND BERENDS DUIT, Schipper, woonachtig te *Veendam*; ten verzoeke van GERARDUS OTTES VAN DER WERFF, Scheepsbouwer, wonende te *Martenshoek*, onder *Kropswolde*, en ten laste van BEREND BERENDS DUIT voornoemd in beslag genomen, bij Proces-Verbaal van den 27sten April 1849, daarvan door den Deurwaarder J. BARLINCKHOFF, in tegenwoordigheid van getuigen, opgemaakt, behoorlijk geregistreerd en overgeschreven ten Kantore van Hypotheken te *Groningen*, den 28sten April l.l.

Gemeld Tjalkschip en Toebehooren wordt door den Executant ingezet op eene som van *f* 50.

Mr. H. VAN GIFFEN,
Procureur.

GEREGTELIJKE VERKOOP.

Op DONDERDAG, den 10den Mei 1849, des namiddags te één uur, zullen, door mij ondergeteekende, Deurwaarder bij het Kantongeregt te *Hoogezand*, aldaar wonende, aan- en bij de Boerenplaats van JAN LUURTS DORENBUSCH, Landbouwer te *Achterdiep*, onder *Sappemeer*, publiek, tegen kontante betaling, worden verkocht: al de aldaar, ten verzoeke van den Heer JAN VEENHOVEN, Hz., Griffier bij genoemd Kantongeregt, ten laste van J. L. DORENBUSCH, bij Proces-Verbaal van den 30sten April j.l., in executoriaal beslag genomen

ROERENDE GOEDEREN, BOERENGEREEDSCHAPPEN en LEVENDE HAVE, bestaande, onder anderen, in 1 zwart blaarde MELKKOE, 1 bruin RUINPAARD, VAARSKALF, 2 jonge VARKENS, 2 oude SCHAPEN en 3 LAMMEREN, PLOEG, EIDEN, WIPKARREN en MELKGEREEDSCHAPPEN, alsmede goed **HUISMOBILIA**, KOPER, TIN en hetgeen verder ter verkoop zal worden gepresenteerd.

T. AGTERBOS,
Deurwaarder.

*** Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG, den 30sten Mei 1849, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein G. F. RASKER, op den hoek van het Ameland, aldaar, publiek worden verkocht:

I. Eene nette BEHUIZING met OPENE PLAATS en BLEEKVELD er achter, geteekend D 55 V, staande en gelegen noordzijde in de Visscherstraat te *Groningen*.

II. Eene WONING, geteekend F 168 V, staande Oostzijde in de Nieuwe Kijk-in-'tJatstraat te *Groningen*.

III. Een **TJALKSCHIP**, genoemd *DE TWEE GEBROEDERS*, groot 82 Tonnen, met INVENTARIS, zoo als hetzelve is liggende in de Noorderhaven te *Groningen*.

Alles beheorende tot de Nalatenschap van wijlen M. L. MIJSSEMA.

Om te aanvaarden de perceelen 1 en 2 den 1sten Julij 1849, en perceel 3 dadelijk na den toeslag.

Te bezien dagelijks vóór en op den Verkoopdag, des namiddags van 2 — 5 uur.

*** Na bekomene regtsautorisatie zal, zoo mogelijk in 't begin der maand JUNIJ 1849, op nader te bepalen tijd en plaats, publiek te koop worden gepresenteerd:

De aanzienlijke **BOERENPLAATS** *ONRUST* genoemd, bestaande in eene wèlbetimmerde BEHUIZING en SCHUUR, CUM ANNEXIS, benevens de VASTE, ALTIJDDURENDE, IN ALLE LINIËN VAN BLOEDVERWANTSCHAP VERERVENDE BEKLEMMING van derzelver *Erf*, *Tuin*, *Hof*, *Binnendijks-*, *Uiterdijks-*, en *Kwelderlanden*, te zamen groot 125 Bunders en 76 Roeden; met derzelver *Aanwas* en *Afslag*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 229—00, staande en gelegen te *Hornhuizen*, gemeente *Kloosterburen*.

Voorts de onderscheidene BEHUIZINGEN, BEKLEMDE LANDERIJEN en verdere perceelen VAST GOED, behoorende tot de nalatenschappen van wijlen den Heer BRONNO LUES DIJKHUIS en Mejufvrouw GEERTRUID WIJBES WIJBENGA, in leven Echtelieden, en in de *Provinciale Groninger Couranten* van Vrijdag, den 27sten April gespecificeerd.

Mr. H. VAN BOLHUIS,
Notaris en Procureur.

MORGEN EN OVERMORGEN,

Verkoop van Manufacturen, te *Helpman*, MOUSELINES DE LAINE, ZIJDEN STOFFEN, ¾ en ¼ GEKLEURDE BONTEN, ENZ.

FIRMA **Steen & Comp.**

Heden namiddag te 2 uur,

VERVOLG van den VERKOOP van **ROERENDE GOEDEREN**, in het BOELHUIS in de GELKINGESTRAAT.

VAN BOLHUIS & BOSCH.

UIT DE HAND TE KOOP:

Een in den jare 1839 nieuw uitgehaald **TJALKSCHIP** met kompleten INVENTARIS, groot *naar de laatste meting* 83 Tonnen, liggende voor de Behuizing van KLAAS J. MULDER, te *Sappemeer*, bij wien nadere informatiën zijn te bekomen.

BOELDAG,

op ZATURDAG, den 12den Mei 1849, des namiddags te drie uur, ten verzoeke en ten Huize van G. W. HOLTMAN, te *Beerta*, van:

40 EIKEN WRINGEN, een VERDEKTEN WAGEN, BOERENWAGEN, twee extra beste WELTERBLOKKEN en allerhande BOERENGEREEDSCHAPPEN.

B. HAITZEMA VIKTOR, *Notaris.*

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene **KOOPMANS BEHUIZING**, met een afzonderlijk **PAKHUIS**, op een' der beste standen in deze Stad. — Om des verkiezende dadelijk te aanvaarden.

Nadere informatiën zijn te bekomen aan het BUREAU DEZER COURANT.

BOELDAG,

op DONDERDAG, den 10den Mei 1849, precies te 1 uur, ten Sterfhuize van wijlen A. D. MEIJER en GRIETJE BERENDS, Eh., te *Zuidwolde*, van 10 stuks HORENVEE, 1 PAARD, 1 VEULEN, 9 SCHAPEN met LAMMEREN, BOEREN BESLAG en HUISMOBILIA, HOOI, STROO, MEST, ENZ.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

De ondergeteekende, zich met der woon naar *Groningen* begevende, geeft zich de eer zijnen geachte Vrienden en Begunstigers in deze plaats en hare omstreken zijnen welmeenenden dank te betuigen, voor de hem gedurende de eenentwintig jaren van zijn verblijf te *Winschoten* zoo ruimschoots en in zoo vele opzigten bewezen Vriendschap en Begunstiging.

Tevens neemt hij de vrijheid den Heer **G. E. MELLEMA**, aan wien hij zijne *APOTHEEK* heeft OVERGEDRAGEN, in dezelfde Vriendschap en Begunstiging ten vriendelijkste aan te bevelen.

WINSCHOTEN, 1 Mei 1849.

J. SCHIERBEEK.

Ingevolge bovenstaande Advertentie, de ***APOTHEEK*** van den Heer **J. SCHIERBEEK** in de Blijhamsterstraat te dezer plaatse OVERGENOMEN hebbende, beveel ik mij bij deze minzaam in de algemeene gunst aan, onder belofte eener soliede expeditie en accurate behandeling.

Tevens is bij mij gelegenheid ter **plaatsing** van een' **LEERLING.**

WINSCHOTEN, 1 Mei 1849.

G. E. MELLEMA.

*** Daar de ondergeteekende zijne Affaire als **BAKKER** aan zijnen Zoon J. BRONGERS heeft overgedragen, bedankt hij zijne Stad- en Landgenooten die hem eene reeks van 40 jaren met hunne gunst hebben vereerd. Blijft continueren met het verkoopen van **KORINTEN**. Bestellingen worden aangenomen bij J. BRONGERS, in de Heerestraat, en bij R. BRONGERS, aan de Kruidlaan.

R. BRONGERS.

*** Volgens bovenstaande Annonce gemelde **AFFAIRE** van mijnen Vader overgenomen hebbende, zoo neem ik de vrijheid mij in dezen in de begunstiging en rekommandatie mijner geachte Stad- en Landgenooten aan te bevelen, belovende eene billijke en prompte behandeling.

J. BRONGERS,
in de Heerestraat, bij het Koudegat.

Daar de ondergeteekende de **AFFAIRE** aan zijnen Zoon OVERGEDRAGEN heeft zoo betuigt hij door deze zijnen welmeenenden dank voor de genotene gunst, welke hij gedurende een tijdvak van negenentwintig jaren in zoo ruime mate heeft mogen ondervinden.

M. BOERMA.

Volgens bovenstaande Annonce, de **AFFAIRE** mijns Vaders OVERGENOMEN hebbende, zoo neem ik de vrijheid, van nu aan mij in de gunst der vroegere Begunstigers van mijnen Vader als aan verdere Stad- en Landgenooten minzaam aan te bevelen.

J. BOERMA,
Broodbakker, enz.

GRONINGEN, 7 Mei 1849.

FABRIJK EN MAGAZIJN VAN RIJTUIGEN,

PAARDENTUIGEN, ZWEEPEN, DEKKEN, NIEUW ZILVER-, KOPER- EN IJZERWERK, TAFEL- EN VLOERWASDOEK ENZ.

Ondergeteekende berigt door deze zijnen geëerde Begunstigers, dat zijn **MAGAZIJN** ruim gesorteerd is in vele soorten van nieuwe soliede **RIJTUIGEN**, als DROWSKY, dubbele TILBURYS, VICTORIA BAROUCHETTES, VICTORIA TENTWAGENS, MAZURKA'S en meer soorten van ligtloopende RIJTUIGEN, als ook zeer moderne CHAISEN; ook zijn bij hem nog voorhanden, onderscheidene soorten van GEBRUIKTE RIJTUIGEN, waaronder zoo goed als nieuwe; CHAIS of WAGENGEREIDEN met n. Zilver, per stuk *f* 15,00, DITO met Verlakt Lederen Bovenstuk *f* 18,00, GEBITTEN van 80 cents, ordinaire WAGENLANTARENS van *f* 5,50; voorts nog des LANTERNES à la CHINOISE van *f* 20,00 en hooger, en meerdere moderne soorten Lederen en Gom-Elastieke BREUKBANDEN, KOFFERS, REISZAKKEN, Lederen HOEDENDOOZEN in abondance voorhanden, tegen zeer lage prijzen. Reparatiën of Veranderingen aan Rijtuigen worden door de uitgebreidheid der zaak tegen zeer lage prijzen uitgevoerd; ook worden aan Heeren Smeden en Wagenmakers afzonderlijk geleverd RIJTUIGVEREN, ASSEN, KAPCHENIEREN, N. ZILVEREN en KOPEREN WAGENLIJSTEN, GARNITURES, ORNEMENTEN en CHAISRIEMEN, tegen *f* 12,00 het paar voor Wagenmakers, waartoe hij zich minzaam aanbeveelt.

G. J. BOSCH,
in de Brugstraat, te *Groningen*.

De ondergeteekende maakt zijnen Begunstigers en verder geëerd Publiek bekend, dat hij zijn' WINKEL verplaatst heeft van de A-KERK naar den **NIEUWEN WEG**, lett. N no. 233; verzoekende vriendelijk gunst en rekommandatie.

M. C. P. BUIJS,
Koopman en Mr. Geweermaker.

De ondergeteekende berigt hiermede, dat zij VERHUISD is uit de Gelkingestraat naar de GROOTE MARKT, bij de Hoofdwacht, en daar eenen Winkel heeft geopend in alle soorten van GARENS, en LINTEN, GEBREIDE en GEWEVEN WOLLEN en KATOENEN GOEDEREN en meer andere ARTIKELEN, welke daarbij behooren, alsmede beste KOFFIJ, diverse soorten van THEE en SUIKER, STIJFSEL en BLAAUWSEL, beste **CHOCOLADE** van 50 en 75 Cents, ECHTE ZEEUWSCHE **CHOCOLADE** van 80 tot *f* 1,20 Cents. BESTE POEDERCHOCOLADE van *f* 1,15 Cents, *f* 1,35 en *f* 1,55 Cents. Deze CHOCOLADE ook bij halve flesschen, en pakjes van 10 en 20 Cents.

Daar ik, wegens het zoo ongelukkig blind worden van mijnen Echtgenoot, door dezen Winkel voor het grootste gedeelte in de behoeften van mijn talrijk huisgezin zal moeten voorzien; zoo roep ik bij deze de gunstige medewerking van mijne geëerde Stadgenooten in, zullende ik die gunst door eene goede behandeling mij trachten waardig te maken.

GRONINGEN, 7 Mei 1849.

G. VAN DER LINDEN, geb. BAST.

De ondergeteekende maakt door deze aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat hij VERHUISD is van de *Pelsterstraat* naar de **POPKENSTRAAT**, tegen over het POSTKANTOOR; bevelende zich verder ten vriendelijkste aan in de gunst van zijne geëerde Begunstigers; belovende eene prompte en nette behandeling.

JAN DE VRIES, JR.,
Verhuurder van Paarden en Rijtuigen, waaronder ook Vigilantes.

*** De ondergeteekende, de Affaire, vroeger door D. WILKENS uitgeoefend, in dezelfde Behuizing aan de Zuiderhaven, Letter H No. 104, willende voortzetten, recommandeert zich voor den verkoop van STERKE DRANKEN, LIKEUREN, BIEREN, HARING, VISCH, FRUIT, KAAS en BRONWATEREN, in de gunst van het geachte Publiek minzaam aan; belovende van hare zijde eene naauwgezette en zuinige behandeling.

Wedw. I. J. BRANS.

Aan mijne geëerde Begunstigers wordt bekend gemaakt, dat de **KRUIDENIERS-AFFAIRE**, enz., tot heden gedreven door de Wedw. A. E. TEN OEVER, thans is overgegaan op derzelver Zoon **G. TEN OEVER.**

Eerstgenoemde betuigt bij deze haren vriendelijken dank voor het in haar gestelde vertrouwen, sinds jaren genoten, terwijl de ondergeteekende zich bijzonder aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten aanbeveelt; belovende eene civiele en honnette bediening.

GRONINGEN, 2 Mei 1849.

G. TEN OEVER.

De ondergeteekende, thans gesorteerd zijnde in alle soorten van **BUIZEN**, zeer geschikt tot SCHOORSTEEN- en KAGCHELPIJPEN, WATERLEIDINGEN, RIOLEN en dergelijke, brengt door deze gemelde Artikelen onder de attentie van Stad- en Landgenooten.

GRONINGEN.

T. MESDAG, Gz.,
Hout- & Steenkooper.

H. D. SORMANI,

tusschen de 2 Markten, heeft de eer zijne geëerde Begunstigers te berigten, dat hij ontvangen heeft de Modellen van HOEDEN. Ook heeft hij uit de eerste Fabrijken ontvangen: een fraai Assortement van EFFENE en GEWERKTE STOFFEN voor dezelve, LINTEN, BLOEMEN, STROOIJEN FANTASIE en ITALIAANSCHE HOEDEN en veel meer artikelen tot het vak behoorende. Door ruime inkoopen is hij in de gelegenheid gesteld, alles tot zeer zuinige prijzen te kunnen verkoopen. Rekommandeert zich ten vriendelijkste in eens ieders gunst.

De ondergeteekende berigt hare geachte Begunstigers, dat zij ontvangen heeft de laatste Modellen van MANTILLES, MOUSELIN en andere OMSLAGDOEKEN, LANGE SHAWLS, GEKLEURDE en ZWARTE FRANSCHE ZIJDE en meer andere ARTIKELEN, voor zeer billijke prijzen.

T. M. HEIDEGGERS.

MAGAZIJN VAN HOEDEN EN PETTEN.

De ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij is verhuisd naar de Zuidzijde van de POELESTRAAT, het negende Huis van den Boog, en aldaar ruim gesorteerd is in **HOEDEN en PETTEN**, naar den laatsten smaak, alsmede **KLEERMAKERS BENOODIGDHEDEN**, enz. Hij zal trachten door eene prompte en civiele bediening voortdurend het vertrouwen zijner geëerde Begunstigers waardig te blijven.

C. LAKENBERG.

*** De ondergeteekende berigt door deze aan het geëerde Publiek, dat hij VERHUISD is van het A-Kerkhof naar het SCHUITENDIEP, bij den POELEPOORTENBOOG; zich in de betrekking van **LEEDAANZEGGER** blijvende aanbevelen.

GRONINGEN, 8 Mei 1849.

J. E. HEERES.

*** Bij **E. DE BOER & ZONEN**, Gekwalificeerde Kollecteurs te *Groningen*, zijn voor de 208ste Staats-Loterij (waarvan de Eerste Klasse op DINGSDAG, den 29sten Mei 1849 zal beginnen te trekken), loten volgens PRIJS-COURANT te bekomen.

Er wordt gevraagd, tot **JUFFER VAN GEZELSCHAP** en ter ASSISTENTIE in de HUISHOUDING: **IEMAND**, tusschen de dertig en veertig jaren oud, de Protestantsche Godsdienst belijdende, en Getuigenissen van een goed zedelijk gedrag kunnende bijbrengen. Hierop reflecterenden gelieven zich, met franko brieven, onder de letters A Z, te adresseren aan het BUREAU dezer COURANT.

Er wordt GEVRAAGD, om dadelijk in DIENST te treden: **IEMAND**, geschikt om eene KLEINE HUISHOUDING waar te nemen en tevens om als **WINKELDOCHTER** te kunnen fungeren. Adres bij den DRUKKER DEZER.

*** Door den Boekhandelaar **H. J. VAN VLOTEN**, te *Alkmaar*, is algemeen verkrijgbaar gesteld:

HET OORDEEL VAN HET ONGELOOF ONZER DAGEN OMTRENT DE SCHRIFTEN DES NIEUWEN TESTAMENTS,

GETOETST AAN DE

WAARHEID DER GESCHIEDENIS,

DOOR

W. H. J. Thiersch,

Phil. en Theol. Dr., Hoogleeraar in de Godgel. Faculteit aan de Hoogeschool te Marburg.

UIT HET HOOGDUITSCH DOOR

J. W. Abresch, *Predikant te Heilo.* PRIJS *f* 4—40.

Ook zijn bij denzelfden UITGEVER nog eenige Exemplaren voorhanden en op ontbod te bekomen, van:

De vier Temperamenten.

CHRISTELIJKE BESCHOUWINGEN

NAAR AANLEIDING VAN

Lucas IX: 52—62.

NAAR HET HOOGDUITSCH VAN

Friedr. Arndt, *Evangelie-prediker te Berlijn.* PRIJS *f* 1—00.

Die van deze beide belangrijke boeken iets meer wil weten, leze de gunstige recensiën, door Dr. **J. J. VAN OOSTERZEE** hiervan gegeven, en voorkomende in het 1ste Stuk van het VIIde Deel der *Jaarboeken voor Wetenschappelijke Theologie*, uitgegeven den 1sten Mei l.l.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 11den Mei 1849, *no.* 38.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

FRANKFORT, 7 Mei.

De zitting der Nationale Vergadering werd heden ochtend te half 10 geopend. Een talrijk publiek, hetwelk ten gevolge van de gewigtige berigten uit Saksen eene onstuimige zitting te gemoet zag, verdrong zich op de galerijen.

Wesendonck doet het volgende dringende voorstel, dat de Nationale Vergadering moge besluiten: 1) de gezamentlijke Duitsche troepen zullen worden gesteld onder bevel van eenen, door het centraal bestuur te benoemen opperbevelhebber; — 2) de gezamentlijke Duitsche troepen moeten op de rijks-constitutie den eed van getrouwheid aan het deze constitutie ten uitvoer leggende rijksbestuur zweren; 3) rijks-commissarissen zullen onverwijld afgevaardigd worden naar alle Duitsche landen en inzonderheid waar de troepen-afdeelingen gezonden worden, om dit besluit voor den 15den Mei ter uitvoering te brengen.

Onder daverenden bijval van het publiek op de galerijen wordt het dringende van dit voorstel erkend door bijna de geheele vergadering, de uiterste regterzijde uitgezonderd.

Na allerhevigste debatten, gaat men ter stemming over omtrent een praejudiciëel voorstel van den heer *Briegleb*, luidende: „De Nationale Vergadering gaat op de door het rijksministerie ontwikkelde gronden omtrent het voorstel van den heer *Wesendonck* over tot de gemotiveerde orde van den dag. Deze gemotiveerde orde van den dag werd aangenomen met 209 tegen 140 stemmen; zijnde alzoo het voorstel van *Wesendonck* (en alle overige) vervallen.

Op het laatst nam de onstuimigheid op de galerij zoodanig toe, dat de vergadering voor een half uur geschorst wordt. — Bij de hervatting der discussie stelt *Fetzer* voor, de beraadslaging tot den volgenden dag uit te stellen, hetgeen wordt verworpen. Aangenomen daarentegen wordt het voorstel van *Sairon*, „om alle op de Saksische aangelegenheden betrekking hebbende voorstellen aan het rijksministerie te zenden, met uitnoodiging om spoedig alle door den stand van zaken noodig gewordene maatregelen te nemen. Een voorstel van *Wedekind*, om de verantwoordelijkheid van den burgeroorlog te laden op de regeringen, die de constitutie niet zullen erkennen en een congres der Vorsten, die de constitutie hebben erkend, te Frankfort bijeen te roepen, wordt niet als dringend beschouwd.

De zitting wordt onder het luide geroep van *schande over u, volksverraders, vorstenknechten*, enz., enz., die van de tribune klonken, gesloten. Buiten worden eenige afgevaardigden met luid gefluit begroet.

Dit is de onstuimigste zitting, welke in de Nationale Vergadering heeft plaats gehad.

HANNOVER, 6 Mei.

Z. M. heeft doen bekend maken, dat hij, in het belang van de handhaving der openbare orde, op den dag van morgen en de eerstvolgende dagen geene deputatie of overbrengers van petitien bij zich zal toelaten.

Op eene door den nieuwen bevelhebber der burgerwacht tot dat korps gerigte aanspraak heeft dit zijn stellige voornemen te kennen gegeven, om morgen rust en orde te handhaven.

KEULEN, 8 Mei.

Heden had alhier in de groote Casinozaal de door den gemeenteraad onzer stad bijeengeroepene vergadering van gedeputeerden uit de gemeenteraden van de onderscheidene steden der Rijnprovincie plaats. Er waren ruim 500 afgevaardigden aanwezig. Tot voorzitter werd gekozen het raadslid *Zell* uit Trier en tot vice-president het raadslid *Werner* uit Koblentz. De vergadering begon met het nemen van een eenparig besluit, waarbij het van regeringswege gedane verbod, dat deze vergadering als onwettig was te beschouwen, en de oproeping zelve door den Keulschen stedelijken raad gedaan, werd goedgekeurd. Eenige daarop gedane voorstellen worden gesteld in handen dezer commissie, welke daarover heden avond rapport zal uitbrengen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 5 Mei.

De Regering heeft besloten, dat, bij gelegenheid van den op gisteren gevierden verjaardag, eene gedeeltelijke amnestie ten gunste der Junij-insurgenten zal worden uitgevaardigd, en dat 1228 dier lieden, welke blijken hebben gegeven van verbeterd levensgedrag, in vrijheid zullen worden gesteld.

— De heer *Dupont* (*de l'Eure*) is nog niet overleden; de dagbladen hadden zijn' dood reeds met veel bijzonderheden gemeld, en voor zijne nabijzijnde betrekkingen zou pensioen gevraagd worden, daar hij slechts een klein vermogen naliet.

— De heer *Quentin*, die, ter zake van den aanslag van den 15den Mei, door het hooge geregtshof van Bourges tot 5 jaren gevangenisstraf veroordeeld was, is ontsnapt. Hij was namelijk van Doullens naar Parijs vervoerd, om in een proces te verschijnen, dat juist behandeld zou worden. Bij zijne komst te Parijs verzocht hij de twee gendarmes, die hem geleidden, hem even naar zijn huis te willen brengen, ten einde hij zijne vrouw en zijne kinderen omhelzen kon. Ter nauwernood daar aangekomen, wist hij te ontsnappen. De policie doet onderzoek, de gendarmes zijn in verzekerde bewaring genomen.

— Vier van Civita-Vecchia teruggekomen stoomfregatten zijn te Toulon druk bezig 5000 man nieuwe troepen, infanterie, kavallerie en artillerie, aan boord te nemen.

Van den 7den. Bij de heden plaats gehad hebbende verkiezingen alhier, waaraan 50 à 60,000 kiezers deel namen, waren heden te 4 uur, volgens het komité der *Union Electorale*, als gekozen te beschouwen de heeren: *Dufaure, Passy, Bedeau, Lamoricière, Odillon Barrot, Lasteyrie, Léon Faucher, Bugeaud, Moreau, Thiers, Cavaignac, Vavin, Garnon, Falloux, Wolowsky, Molé, Peupin, Rogeo du Nord, Fould, Montalembert, Coquerel, Rapatel, Hugo, Bixio, Chambolle, Boissel, Marie, Murat* (*Lucien*).

— De *Moniteur* merkt aan, dat de graanprijzen in 12 à 14 jaren niet zoo laag in prijs waren, als op dit oogenblik.

— Het gerucht, dat de Paus niets van de voorwaarden van Frankrijk wil weten en eene onbeperkte magt wil herkrijgen, wint veel veld.

Van den 7den. In de avondzitting der Nationale Vergadering op gisteren is met 328 tegen 241 stemmen, ondanks den tegenstand van het ministerie, aangenomen de volgende gemotiveerde orde van den dag nopens de expeditie naar Rome. [Zie onder Rome.] „De vergadering noodigt de regering uit, om zonder uitstel de noodige maatregelen te nemen, ten einde de expeditie van Italië niet langer afgewend worde van het doel, hetwelk haar was opgedragen."

BELGIE.

ANTWERPEN, 7 Mei.

Eene zeldzame zelfsmoord heeft eergisteren aan de statie van den yzeren weg van Masnay plaets gehad, tusschen Jurbise en Soignies; op het oogenblik dat het convoy de statie ging doorryden, heeft eenen persoon zich in de yzeren spoorbaen geplaetst; het hoofd van den ellendigen was ten vollen verpletterd.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van den 7den Mei.

In deze zitting zijn de algemeene beraadslagingen over het wets-ontwerp, houdende bepalingen omtrent de regterlijke collegiën voortgezet.

De heer *van Hall* verklaart zich tegen het ontwerp, omdat hij in de aanneming niet alleen een oponthoud, maar een uitstel of afstel van de verbetering van het regtswezen ziet; eene verbetering, die zoo algemeen gewenscht is door regtsgeleerden en staatkundigen. Op het bestaan van de voorloopige wet steunende, zal men geen haast maken met de indiening eener definitive wet. Het bewijs daarvan vindt hij in de ondervinding sedert den 13den Mei 1848. Sedert dat tijdstip, nu bijkans een jaar, moeten de denkbeelden van den minister van justitie omtrent nieuwe organisatie toch gevestigd zijn. Een ontwerp, dat mede eene voorloopige regeling tot grondslag had, werd in Julij daaraanvolgende door de Eerste Kamer verworpen, en daarna zijn tien maanden verloopen, en men is nu nog op dezelfde hoogte. Dit doet den spreker denken, dat de Regering geene kans ziet, om een volledig plan aan te bieden. Hij herinnert, dat op den 25sten Mei 1848 door den minister van financiën eene bezuiniging was beloofd, onder anderen op het ministerie van justitie ten bedrage van *f* 150,000 à *f* 200,000, en den 7den Augustus, dus nog geen twee en eene halve maand daarna, diende de Regering een definitief ontwerp tot verandering van wet op de Regterl. Organisatie in. Hij erkent, dat dit ontwerp niet zonder gebreken was, maar het heeft toch op zich zelf geene groote afkeuring gevonden; het werd alleen afgekeurd op grond van strijd met de toen bestaande Grondwet. Hij wil daardoor alleen doen zien, dat voor de vervaardiging van een ontwerp twee en eene halve maand voldoende was, en het niet noodig is, daarvoor een vol jaar te laten verloopen. Hij erkent, dat de Regering met vele moeijelijkheden heeft te kampen en met veel werk is overladen. Van het ministerie van justitie is echter nog geene wet uitgegaan; en in allen geval is er een groot verschil tusschen 2½ jaar en 10 maanden. Hij ziet in het ontwerp een voorstel tot uitstel of liever tot afstel.

En bovendien, welke zal, indien het nu aangebodene ontwerp wordt aangenomen, de provisionele toestand zijn van het regtswezen, dat *palladium* onzer vrijheden. Men zal bezuiniging vinden niet in de vermindering van het *getal* geregtshoven, maar in de verzwakking dier hoven. De maatschappij, die reeds in het onzekere verkeert, dat straffen zullen worden toegepast, zal nu ook geene waarborgen meer bezitten voor *goede* toepassing der wetten. En wat nu het punt van bezuiniging betreft, hij vraagt of de bezuinigings-woede de vergadering zal moeten bewegen, om ligtvaardig een der kostelijkste waarborgen der natie te ontnemen; den waarborg, dat de regterlijke magt op een onafhankelijk standpunt is geplaatst, en een' zedelijken invloed bezit, die boven alle eerzucht en eigenbelang verheven is. Hij ziet voorts niet die bezuiniging in de voordragt, welke men voorspiegelt. Men bedriege zich daarin niet. Alles wel berekend, en aangenomen dat 22 raadsheeren op eens kwamen te overlijden, hetgeen hij niet wenschelijk acht, dan eerst was op eens eene bezuiniging van *f* 50,000 verkregen. Door elkander genomen mag men rekenen, dat vier in één jaar zullen sterven, dan zullen er in het jaar *f* 8,000 zijn gespaard. In 1842 tot 1844 was er reeds eene besparing van *f* 16,000 verkregen op de hoven, regtbanken en kantongeregten, alleen door niet-vervulling van vacatures, ofschoon niet voor onbepaalden tijd. De vroegere Regering *sprak* niet van bezuinigingen, maar *deed* het.

De heer *Meeussen* zal, in de overtuiging van het goede der zaak, zijne goedkeuring aan de voordragt geven.

De heer *Lotsy* weerlegt de gronden, die door sommige leden tegen de voordragt zijn in het midden gebragt. Hij acht de voordragt goed en doelmatig, waarbij niet eenig regt gekrenkt wordt en bezuiniging wordt bereikt.

De heer *van Doorn* zal, op gronden van den voorlaatsten spr., mede voor de wet stemmen.

De heer *Sloet tot Oldhuis* verklaart, dat deze voordragt bij hem een onderwerp van zeer gemoedelijke en naauwgezette overweging heeft uitgemaakt. Hij heeft ten allen tijde op rationele bezuinigingen aangedrongen, en met dit ontwerp wordt een bedrag van niet minder dan *f* 50,000 bezuinigd. Inderdaad, men moet zwaarwigtige redenen hebben, om die besparing van de hand te wijzen; en toch die bezwaren zijn bij hem opgerezen. Hij acht de wet van transitoiren aard; zij voert ons tot een' geheel nieuwen trap van het regtswezen, althans zij is er de zachte inleiding toe. Maar wij moeten toch weten van hen, die aan het roer zitten, werwaarts wij koers houden. Hij vreest, dat het regtswezen in Nederland in een' draaikolk zal slingeren, en dan is het voorzeker beter, niet van wal te steken. Men verlangde algemeen eene wijziging in de regterlijke magt; die wijziging betrof in den zin der natie spoedige en goedkoope regtsbedeeling. Dat verlangen strekte zich uit tot vermindering van het getal der provinciale geregtshoven, de afschaffing van enkele arrondissements-regtbanken, de afschaffing der rijks-advokaten; de afschaffing van het ministerie der procureurs; vermindering der schrifturen en van de zegel-, registratie- en griffie-kosten, herziening van de tarieven der advokaten, notarissen, getuigen, enz. Had men nu deze eenvoudige en grondige veranderingen willen daarstellen, hoe gemakkelijk had men daardoor aan den wensch der Natie voldaan, en tegelijk de regterlijke organisatie, voorafgegaan van een nieuw ontwerp-strafwetboek aangeboden, eenige wijzigingen in de bestaande strafwetten aangebragt, door de ondervinding noodzakelijk bevonden, dan had men nu reeds eene schoone vrucht uit de Grondwet getrokken. Maar neen, de eenvoudige weg, om het bestaande te verbeteren, ligt niet in den geest van onzen tijd. Afbreken, tot den grond toe afbreken, ziedaar de leus. Daarvoor is niet veel genie noodig. Afbreken is meestal het werk van den geringsten werkman, maar voor de architectuur behoort zeer veel schranderheid van inzigt, zeer veel oordeel, en dient men zijne krachten wel degelijk vooraf te wikken en te wegen. En nu, welke zijn de beginselen, waarop het gebouw van het Nederlandsche regtswezen op nieuw wordt opgetrokken? Zij liggen in het verslag der ministers van den 13den November. Hij spreekt naar zijne overtuiging. Nederland heeft vele beproevingen doorgestaan, godsdienst- en burgertwist, watersnood, ziekte, gebrek en andere van verschillenden aard. Hij gelooft, dat Nederland nog vele beproevingen zal doorstaan en zal *moeten* doorstaan; maar de Hemel beware ons voor de beproeving eener regterlijke organisatie op zoodanige grondslagen gevestigd. De spr. heeft eerbied voor allen moed, en bewondert den moed van den minister van justitie, om de regterlijke magt, die nog zoo weinig jaren geleden met zoo veel inspanning en kosten tot stand is gebragt, met éénen slag ten onderste boven te keeren. Is dat de taktiek van een bezadigd en welgeoefend veldheer? Hij betwijfelt het. Hij weet wel, dat men hier na de afbraak opbouwen moet, en dat het hoofd van den minister van justitie zwanger gaat van eene geheel nieuwe regterlijke organisatie. Maar wie waarborgt ons op dit oogenblik, dat het 't welgevormd beeld van *Minerva* en niet van *Medusa* is? De symptomen van de barensnood, die men vindt in het verslag, doen bij hem de vrees ontstaan dat het kind *Medusa* zal heeten. De minister van justitie zal, vertrouwt hij, zijn onpartijdig oordeel ten goede houden; want hij minister is zelf een onpartijdig staatsman. Spr. heeft hem niet willen kwetsen; hij heeft er meer dan eens het bewijs van gegeven. Even als hij dit ontwerp zal verwerpen, wil hij verdedigen wat hij meent in het belang des vaderlands te zijn. Hij wil liever naast dan tegenover de regering staan. Maar als zijne rede den minister te hard mogt vallen, dan heeft hij hem slechts te binnen te brengen, dat de Godin der geheimhouding stom, doof en blind was; dat zij was eene der huisgoden van Koning WILLEM I en zijne ministers. Het tegenwoordige ministerie heeft reeds bij den aanvang dat alles omver gestooten en eene nieuwe godin gehuldigd: de publiciteit. De regering heeft zelve de openbare denkwijze over de beginselen, in het verslag voorkomende, van de natie gevraagd; en hoe is het orakel dier godheid geweest? geheel afkeurend, geheel overeenstemmende met Spr. gevoelens. Teregt stelt men hoogen prijs op de onafhankelijkheid der regterlijke magt. De levenslange duur der regterlijke bediening moet daarvoor een waarborg zijn. Maar nu ziet zich de geheele regterlijke magt met eene onstuimige *razzia* bedreigd. Hare leden moeten zich door middel van wachtgelden van Maastricht naar Appingedam, en zoo omgekeerd, zien verplaatst. Spr. weet wel, dat de onafhankelijkheid van den Ned. regter niet af hangt van de plaatsen, door de Regering aangewezen, maar op een hooger beginsel steunt. Maar waarom, vraagt hij, aan hare leden dan nog zulk eene bezorgdheid toegevoegd? De Gwt. heeft zeer, zeer veel op losse schroeven gesteld. Hij heeft wel eens aanmerking hooren maken over de bepaling dat het strafregt door de wet wordt geregeld, maar daarbij is niet een geheel bouleversement voorgeschreven. Dat bouleversement is noch door de Gwt. voorgeschreven, noch door de natie verlangd. Door de aanneming der voordragt zal men in een chaoötischen toestand worden gebragt. Hij zal er tegen stemmen, tenzij ze door amendementen worden gewijzigd. En uit de verklaringen van den minister van justitie blijke, dat bij de definitieve organisatie de beginselen niet zullen gevolgd worden, die aan het verslag ten grondslag liggen.

De heer *van Zuijlen* licht, naar aanleiding van de gevolgtrekkingen, die sommige sprekers uit eenige gezegden, door hem Zaturdag geuit, gemaakt hebben, het door hem gesprokene nader toe.

De heer *van der Linden* ziet in de voordragt groot bezwaar, wat de algemeene strekking aangaat en uit hoofde van den provisionelen toestand, die er uit geboren wordt. Hij acht de bepaling in art. 3 gevaarlijk voor den beschuldigde en voor de maatschappij, en bezwarend voor den regter, die over leven en dood zal moeten uitspraak doen.

Z. Exc. de minister van justitie heeft thans het woord. In den aanvang zijner rede geeft hij de hoop te kennen, dat de Kamer het hem zal vergeven, indien hij heden eenigzins afwijkt van zijne gewoonte, om dadelijk tot het in behandeling zijnde onderwerp over te gaan, en nu eenige beschouwingen vooruit zet. Z. Exc. acht dit noodig, ter beantwoording van eenige interpellatiën, in den loop der discussiën gedaan. Er zijn, zegt de minister, in constitutionele landen ministers geweest, die hun doel trachten te bereiken, door te steunen op de zwakheid der menschen, hetgeen zij voor zich vruchtbaar wisten te maken. Die ministers hadden tot regel aangenomen, sommigen te believen, anderen te vleijen, en weder anderen de gevolgen van hunnen tegenstand te doen gevoelen. Hij herinnert zich een minister, die, door iemand over eene zaak aangezocht, ten antwoord gaf, dat hij niet begrijpen kon dat iemand, die tegen de ministers stemde, van deze eene gunstige beschikking vroeg. Dit was alleen voor de vrienden des ministers bewaard. En als dat alles, dat believen en vleijen niet plaats had, dan verviel men tot een ander uiterste; dan had degeen, waarmede men het niet eens was, noch verstand, noch kennis, noch beleid dan werd hij verguisd. Men had ook nog eene andere taktiek. Men moest vooral de magt en de bevoegdheid der Kamer onaangeroerd laten; men mogt nooit hare eigenliefde kwetsen. Het ministerie, dat zoo handelde, verdedigde meer eene stelling, meer om in stand te blijven, op welke wijze dan ook, dan de zaken. Die taktiek is Z. Exc. niet onbekend, maar zij is door het tegenwoordige ministerie als ballast over boord geworpen. Het acht die middelen beneden de Kamer, beneden de Vertegenwoordiging, regtstreeks door het volk gekozen, beneden de Regering. Van daar, dat Z. Exc. in de oogen van velen soms zeer stoutmoedig is geweest, en aan de Kamer gezegd heeft: wij ministers vermeenen, dat de Kamer hare bevoegdheid te buiten gaat. Z. Exc. meent, dat die stoutmoedigheid de zekerheid moet geven, dat, zoo dit noodig ware, de Regering ook buiten de Kamers zoo handelen en hare regten verdedigen zou. Spreker meent, dat die handelwijze eenig vertrouwen moest inboezemen ten aanzien der Regering, wanneer het er op aan mogt komen, om de constitutionele beginselen te verdedigen.

De minister is (dus vervolgt Z. Exc.) ook zoo stoutmoedig geweest bij deze voordragt, door te weigeren de mededeeling van zeker stuk, aan hem gerigt, en dat men nu geliefd te noemen „het advies van den Hoogen Raad." Z. Exc. licht deze zaak toe. Het was een brief van den H. Raad, aan hem (minister) gerigt, niet bestemd tot openbare mededeeling aan de Kamer; en het kan bovendien van de Regering niet gevergd worden, dat zij een stuk te berde brenge, 't welk strekt tot bestrijding harer ontwerpen.

Z. Exc. beantwoordt vervolgens het verwijt, dat hij niet reeds een ontwerp van wet op de regterlijke organisatie heeft voorgedragen. Hij heeft zich beijverd, om de ontwerpen, die van zijn departement moesten uitgaan, zoo spoedig mogelijk aan te bieden; de ontwerpen op het regt van vereeniging, op de enquête, op de ministeriële verantwoordelijkheid leveren daarvan het bewijs op. Het is waar, schoon bijna een jaar verloopen is na de uitvaardiging van het zoogenaamde programma van 13den Mei, is nog geen ontwerp van nieuwe regterlijke organisatie aangeboden; maar het werk der Grondwets-herziening, waarvan het aan te bieden ontwerp afhankelijk was, moest toen nog verrigt worden. In het verslag van den 13den November is ook een plan van regterl. organisatie opgenomen; maar daarover is het oordeel van alle zaakkundigen gevraagd; de tot dus ver medegedeelde bedenkingen hebben reeds vele vruchten gedragen, welke bij de in te dienen wet in aanmerking zullen komen. Z. Exc. wil openhartig belijden, dat hij nog niet den tijd gehad heeft, om reeds *alle* stukken over die zaak te lezen, en hij wenscht toch dezelve te raadplegen.

Vervolgens het aanhangige ontwerp toelichtende en verdedigende, bestrijdt Z. Exc. de meening, dat het slechts zou afbreken, zonder op te bouwen. Dit is ongegrond. Het ontwerp breekt niet af zonder op te bouwen; maar het bouwt op nevens hetgeen bestaat. Het doet geen provisionelen toestand geboren worden; want de regterl. organisatie is reeds buitendien, door de nieuwe bepalingen der Grondwet, in zoodanigen toestand. Even ongegrond is het beweren, dat deze voordragt zou strekken, om eene definitive organisatie te verschuiven: want de Grondwet bepaalt immers een tijd, binnen welken die voorgesteld moet zijn. — Aan de bepaling van art. 1 van dit ontwerp hecht Z. Exc. bijzonder veel; want daarin ligt het beginsel opgesloten, om regt te spreken met *weinig regters*; de aanneming van dit beginsel verlangt hij voor het later voor te dragen plan van organisatie. *Indien de Kamer zich met dat beginsel niet kan vereenigen, dan zal een ander moeten beproeven om eene goede organisatie tot stand te brengen.* Z. Exc. ontwikkelt de voordeelen van een klein getal regters voor eene goede uitspraak; het besef der verantwoordelijkheid en der zelfstandigheid is dan grooter. Voorts zegt de minister, dat de Kamer, indien zij art. 1 van het ontwerp aanneemt, zich in geen enkel opzigt bindt nopens eenige latere organisatie. Maar als zij dat art. verwerpt, en dit doet op dien grond dat men eene regtskwestie in het hoogste ressort wil beslist hebben door *veel* personen, dan houdt Z. Exc. het er voor, dat er nimmer eene groote bezuiniging in het regtswezen te maken zal zijn; dat hij dan overigens geen kans ziet om eene goede organisatie in te voeren, *en dat hij dan Z. M. zal verzoeken dat een ander minister van justitie die taak opneme.*

Na vervolgens ook de voorgestelde vermindering van het getal der raadsheeren, waarmede de provinciale geregtshoven zullen kunnen regtspreken, te hebben verdedigd, beantwoordt Z. Exc. het verwijt, dat het tegenwoordige ministerie zich ten aanzien van bezuinigingen, slechts tot *beloften* zou bepaald hebben, en hij wijst daaromtrent op de onlangs aan de Kamer gedane mededeeling, waaruit blijkt, dat nu reeds werkelijk ruim *f* 700,000 op de gewone uitgaven is bezuinigd.

De heer *van Hall* vraagt nog even het woord.

Wat betreft het advies van den Hoogen Raad, hetgeen de minister deswege heeft aangevoerd, komt spreker niet voldoende voor. De minister heeft dat stuk gevraagd in zijne ambtelijke betrekking, en wat hij als zoodanig bekomt, is het eigendom van den staat. Het zou overigens den Hoogen Raad zeker veel minder aangenaam zijn geweest als dat advies in deszelfs geheel aan de Kamer ware medegedeeld, dan te hooren, dat het hier bestreden wordt, zonder in de gelegenheid te zijn zich deswege hier te kunnen verklaren.

De heer *Verwey-Mejan* verklaart namens de rapporteurs, belast geweest met het opstellen van het verslag nopens dit wets-ontwerp, dat het advies van den H. R. aan die commissie geheel vreemd is geweest; dat zij er geen kennis van gedragen heeft, en hij zegt dit naar aanleiding van het opgemerkte door den minister, dat dit rapport zoo veel overeenkomst heeft met de bewoordingen van het bedoelde adres. De commissie wist niets anders dan hetgeen het algemeen gerucht gezegd heeft, dat de H. R. tegen de voordragt geadviseerd had, maar kende noch de argumenten, noch veel minder de bewoordingen.

De algemeene beraadslagingen worden gesloten. Daarna worden die over art. 1 geopend. Dit artikel luidt aldus:

„Met wijziging van art. 100 der wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie, vonnist de hooge raad in cassatie met vijf raadsheeren."

De heer *Godefroi* stelt als amendement, dit geheele artikel te doen wegvallen. De tijd echter te ver verstreken zijnde, wordt de voortzetting der beraadslagingen bepaald op morgen te 11 uur.

Zitting van den 8sten Mei.

In de zitting van heden geeft de voorzitter te kennen, dat de commissie van rapporteurs gereed is, haar verslag uit te brengen omtrent de voorgestelde wijzigingen in de instructie voor den griffier en commies-griffier der Kamer.

Vervolgens zijn voortgezet de beraadslagingen over het wets-ontwerp houdende bepalingen omtrent de regterlijke collegiën en wel over art. 1.

De heer *Poortman* heeft nog een amendement voorgesteld, strekkende, om in het artikel tusschen de woorden *met* en *vijf* in te voegen: *ten minste*, waardoor het artikel aldus zou luiden:

„Met wijziging van art. 100 der wet op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie, vonnist de hooge raad in cassatie met ten minste vijf raadsheeren."

Het amendement van den heer *Godefroi* is *verworpen* met 38 tegen 26 stemmen, dat van den heer *Poortman* met 49 tegen 13 stemmen.

Vervolgens is het oorspronkelijk art. 1, in hoofdelijke om-

vrage gebragt, *aangenomen* met 38 tegen 24 stemmen.

Art. 2 is zonder stemming aangenomen; art. 3 met 46 tegen 15 stemmen. — Met gelijke meerderheid is het ontwerp in zijn geheel goedgekeurd.

Tegen de heeren: *Engelen*, *van Randwijck*, *Westerhoff*, *Costerus*, *van der Linden*, *van Hall*, *Backer*, *Verwey Mejan*, *Godefroi*, *Thorbecke*, *Hengst*, *Groen van Prinsterer*, *Wintgens*, *Wijnaendts* en *van Goltstein*. — De zitting is daarna gescheiden.

's GRAVENHAGE, 7 Mei.

Z. M. heeft tot tijdelijke herauten van wapenen, om bij gelegenheid van de plegtige inhuldiging te fungeren, benoemd jhr. *Quarles van Ufford*; jhr. mr. *van de Poll*; jhr. *Roëll* en den heer *van Weleveld*. — De functie van eersten koning van wapenen zal vervuld worden door den baron *v. Hoëvell*, en die van den tweeden door den heer mr. *J. J. Nahuijs*.

— Z. M. heeft den heer *J. Hudie*, gewezen zee-officier, benoemd tot ridder der Militaire Willems-Orde 4de kl., als blijk van Zr. Ms. goedkeuring wegens diens in der tijd gehouden gedrag bij de expeditie van Toutoly, onder bevel van den toenmaligen kapitein ter zee *de Man*; — den heer *W. H. Schmidt*, te Delft, tot ridder der orde van de Eikenkroon, — en den officier van gezondh. der 2de kl. *C. J. van Hees* tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw.

— Naar men verneemt, zal er bij de plegtige intrede des Konings in de residentie, na Hoogstdeszelfs inhuldiging, door een koor van ruim 200 zangers, Z. M. eene hulde worden gebragt met het zingen der nationale volksliederen.

Van den 9den. Zoowel Zaturdag als Zondag zal er ten hove, te Amsterdam, groot diner zijn. Zaturdag zullen onder anderen de ministers, alsmede de presidenten en de leden der Staten Generaal, en Zondag, de president en de leden van den Hoogen Raad daarbij tegenwoordig zijn.

AMSTERDAM, 7 Mei.

De drie kinderen van H. K. H. Prinses *Marianne der Nederlanden* zijn gisteren per spoortrein van Arnhem uit Berlijn alhier aangekomen, en door hunne vorstelijke moeder zelve ontvangen. — Dit wederzien, na eene scheiding van 19 maanden, was hoogst treffend.

— Naar wij vernemen, heeft de generaal *Chassé* aan zijne geboorteplaats, de stad Tiel, gelegateerd den gouden eeredegen, welke hem in het jaar 1831, ter gelegenheid van het bombardement der stad Antwerpen, door de stad was ten geschenke gegeven, benevens al de militaire eereteekenen en medailles, waarmede hij was begiftigd.

ASSEN, 5 Mei.

Het verheugt ons te kunnen melden, dat in den loop dezer week is ontvangen eene mededeeling van den minister van binnenlandsche zaken, houdende aanbod aan jhr. mr. *A. W. van Holthe tot Echten* te Assen, mr. *J. Heemskerk*, *Az.*, en *J. Kalff en Comp.* te Amsterdam, van de vereischte concessie tot verbetering en verlenging der Hoogeveensche vaart, met een' zijtak naar Koevorden en waterleiding of scheepvaartskanaal naar Beilen, en dus van het meest belangrijke deel der Drentsche kanalisatie.

[In het *Handelsblad*, waarin dit berigt mede voorkomt, volgt hier nog op: *onder zekere voorwaarden*.]

Diensvolgens hebben geregtigden in de markte van Noord- en Zuidbarge, eene nog ongescheidene markte van Drenthe, meer dan 15,000 bunders turfveen bevattende, besloten te herroepen alle zoodanige volmagt, als zij in de vergadering van den 18den April 1846 hebben afgegeven, om aan den heer *Arend van Runen* bij notariële acte over te dragen $\frac{183}{200}$ *aandeelen in* 5000 *bunders veen en ondergrond*, zijnde een *afgebakend doch onafgescheiden* gedeelte dier gemeenschap, alles voor het geval, dat aan de aanbiedingen van betaling door werkelijke voldoening binnen 30 dagen geen gevolg zal zijn gegeven, en tot de uitvoering te verzoeken den heer *van Holthe tot Echten*. Die veenen schijnen niet duur te zijn gekocht; jammer echter, dat de overige aandeelen *voor den heer van Runen* nimmer verkrijgbaar zullen zijn, en er evenmin op grond van dien koop regt zoude bestaan om scheiding te vragen. Het was dus meer dan tijd om aan zulken handel een einde te maken, daar deze aan voor die veenen meer voordeelige exploitatie hinderlijk was, en gereede betaling was bedongen. *(Drentsche Cour.)*

KAMPEN, 6 Mei.

Gisteren was het een noodlottige dag voor het stadje Grafhorst, een half uur van deze stad gelegen. Te half elf barstte, bij den hooiberg van den bakker aldaar, plotseling een hevige brand uit; de vlammen sloegen van huis tot huis, die allen met rieten daken zijn overdekt, zoodat in twee uren tijds 57 huizen met bijna al de have eene prooi dier vlammen zijn geworden, waardoor 63 huisgezinnen, nagenoeg 300 zielen, van dak, kleeding en voedsel zijn beroofd. Ofschoon ten spoedigste 2 brandspuiten en eenige hand-brandspuiten van hier derwaarts zijn vertrokken, kon niets de woede van het vuur temperen, dat nog aangewakkerd werd door den sterken wind, die uit het Z. O. woei; slechts een 20tal woningen zijn van de geheele plaats overgebleven, terwijl het stadshuis en de school mede zijn verbrand.

De rijen huizen ter wederzijde aan de straat langs de brand of brandersdijk zijn op een enkel na geheel vernield. De inwoners zijn bij geringe uitzondering allen daghuurders en visschers en generen zich des winters met het mattenmaken.

Een menschenleven is te betreuren, dat van den 80jarigen grijsaard *Berend*, die, reeds uit zijne brandende kamer gehaald, er nogmaals inkroop om den noodpenning te nemen, welken hij reeds jaren met zooveel zorg had opgegaard; hij is echter dood en zeer verminkt uit de vlammen gehaald, in zijne handen klemmende ongeveer *f* 50.

Door de verpachting der losse landerijen van de stad Kampen waren de hoofden der huisgezinnen bijna allen te Kampen, om land te pachten; eerst dáár werd hun de toestand bekend, doch voor velen reeds te laat, daar bij de aankomst alreeds hun erf in puin was verkeerd.

Armoede is het doorloopende kenmerk van Grafhorst, dat bovendien steeds door zware rampen is getroffen; geen wonder derhalve, dat thans al de getroffene huisgezinnen in de diepste ellende verkeeren, hoezeer allen zijn gehuisvest te Kampen, IJsselmuiden en Kamper-Eiland, waar zij dadelijk, zooveel men dit vermag, liefderijk verpleegd worden. Voor zooverre men kan nagaan is er te Rotterdam, Amsterdam, Zwolle en Tiel voor *f* 12- à *f* 15,000 verzekerd, doch de schade zal allerwaarschijnlijkst *f* 30- à *f* 40,000 beloopen, zoodat alleen het uitzigt gevestigd wordt op onze vaderlandsche liefdadigheid, om hulp en redding te schenken in den zoo diep gevoelden nood.

DEVENTER, 7 Mei.

Gisteren morgen wilde de heer *C. Wijs*, wonende op het landgoed *Veenhuis*, in het naburige dorp Twello, zich naar de kerk begeven, toen hij onder weg door den burgemeester der gemeente Voorst ontmoet werd, die hem gelastte, hem te volgen naar de woning van den veldwachter, zonder echter eenige reden daarvoor op te geven. Daar gekomen, werd hij onder diens bewaking gesteld en gevangen gehouden. Bij onderzoek ontdekte hij, dat men hem als krankzinnig en voor de openbare veiligheid gevaarlijk beschouwde, volgens eene verklaring, door zijnen zwager, geneesheer ter dezer stede, aan gemelden burgemeester gedaan. De heer *Wijs* heeft zich echter bij rekest gewend tot den officier bij de arrond.-regtbank te Arnhem, met de verklaring, dat hij in het bezit is van al zijne geestvermogens en geenszins gevaarlijk voor de publieke veiligheid; dat de burgemeester, door hem in arrest te nemen, zijne bevoegdheid is te buiten gegaan en eene onwettige daad heeft gepleegd, en dat hij mitsdien zijne onmiddellijke invrijheidstelling verzoekt. Men ziet de beslissing op dit rekest en de gevolgen dezer zaak te gemoet.

GRONINGEN, 10 Mei.

Maandag l.l. is alhier de Tentoonstelling van Schilderijen van levende Nederlandsche meesters, door het Genootschap *Pictura* voor dit jaar weder tot stand gebragt, alhier geopend. Ook thans zijn de pogingen van genoemd kunstlievend Genootschap gelukkig geslaagd, — zoo als wij in een onzer eerstvolgende nommers nader zullen mededeelen.

— Het is ons aangenaam te kunnen berigten, dat de Zuider Bewaarschool, op de Nieuwstad alhier, reeds in de volgende week zal worden geopend, en wel op e.k. Woensdag, den 16den Mei, des namiddags te 3 uur. Men verneemt, dat de Leden der Stedelijke Regering, der Stedelijke Schoolcommissie, der Commissie van de Noorder-Bewaarschool, alsmede de ouders o. a. zullen worden uitgenoodigd, om bij die plegtige opening tegenwoordig te zijn.

— Krachtens Zr. Ms. besluit van den 22sten April l.l., zullen de miliciens der ligting van 1848, die bij de verschillende korpsen van het leger in reserve zijn geplaatst, voor den tijd van drie maanden, en wel van den 1sten Junij tot den 31sten Augustus dezes jaars, in werkelijke dienst worden opgeroepen, ten einde gekleed en in den wapenhandel geoefend te worden. De lotelingen en nommerverwisselaars, die in het vorige jaar in reserve zijn gesteld, daaronder begrepen die miliciens, die in 1848 voor het buitengewone contingent, in vervanging van manschappen der ligting van 1846 of 1847, zijn ingedeeld, moeten dus op den 1sten Junij in de hoofdplaats hunner provincie of bij hun korps aanwezig zijn.

— L.l. Dingsdag namiddag heeft aan het diep te Zuidbroek een ongeluk plaats gehad. Vier te Noordbroek wonende personen, in een' verdekten wagen met twee paarden bespannen, van den kant van Sappemeer komende rijden, liep een der wielen uit de wagen, waardoor dezelve omsloeg en de paarden daarmede voortholden, zoodat de strengen der gereiden braken, de paarden losraakten en voortholden, totdat zij kort bij den korenmolen in Zuidbroek in hunnen loop werden gestuit. De vier zich in den wagen bevonden hebbende personen zijn er met den schrik afgekomen, behalve twee, van welke de eene zich aan de handen en de andere zich aan het hoofd heeft bezeerd; de kap van den wagen is voor het grootste gedeelte gebroken.

De *Drensche Courant* van den 8sten Mei, verslag gevende van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, waarin over de wachtgelden werd gehandeld, kwijt zich daarvan o. a. op de volgende wijze: „Bij de beraadslaging hierover deed het lid uit Groningerland REINDERS, die nog weinig van zich had doen hooren, zich kennen. „ „De in 1847 voorgedragen armen-„ „wet — zeide hij — verklaarde, *dat niemand regt op on-„ „derstand heeft*; dat beginsel vond algemeenen bijval: en „ „zal men dan nu dergelijk regt bestendigen door bij de „ „wet wachtgeld toe te kennen?" Om dezen regt *boerschen* uitval werd bij ernstig teregtgewezen door den heer DE MAN, die aanving met te zeggen, dat hij zelf geen gepensioneerde is noch worden kan."

De toekomst zal nog moeten bewijzen, dat Drenthe verstandiger heeft gehandeld, met geen „Boeren" naar 's Gravenhage ter Tweede Kamer af te vaardigen. — In allen gevalle zal men van de redactie der Drentsche Courant kunnen verlangen, dat, zoo zij hare lezers in het vervolg in de gelegenheid wil stellen, om de meerdere of mindere verdiensten van eenen afgevaardigde te beoordeelen, om dan niet eene enkele zinsnede eener redevoering te nemen, maar zoo veel haar daarvan bekend is. Had de Drentsche Courant dit omtrent de rede van den heer REINDERS gedaan, zoo als die o. a. in de *N. Rotterdamsche Courant* voorkomt, dan zouden de lezers der Dr. Ct. zeker met ons hebben erkend, dat, indien in de laatste dertig jaren al onze leden der Staten Generaal hadden gesproken en gestemd als nu REINDERS, dat het Nederlandsche volk dan bewaard zoude zijn gebleven voor den zwaren schuldenlast, waaronder het nu gebukt gaat.

Het schijnt meer en meer zeker te zijn, dat de belastingswet óf zal worden terug genomen, óf dat men haar den natuurlijken dood zal laten sterven. Het verslag der Tweede Kamer, dat menige bijna onwedersprekelijke redenering bevatte, is tot nu toe door de Regering nog niet beantwoord, en toch is het reeds op den 9den of 10den Maart, dus nagenoeg twee maanden geleden, aan de Regering medegedeeld. *(Ned.)*

Het afscheid van den heer VAN DAM.

De heer VAN DAM heeft wenschelijk geacht, zijne rust te gaan genieten. Wij bedroeven er ons over, meer dan wij zeggen kunnen.

Wij zijn er bijna zeker van, dat dit afscheid van den heer VAN DAM aan zijne overtuiging is toe te schrijven, dat hij, in het midden der twee partijen door hem opgenoemd, in welke de Kamer thans hoofdzakelijk verdeeld is, aan de zaak van Land en Volk daar ter plaatse van geen wezenlijk, geen dadelijk nut kon zijn. Wij vreezen, ja wij voorzien, dat zijn voorbeeld alligt nog bij meerdere leden navolging vinden zal. Een ministerie van te veel vrijzinnigheid voor de ééne, — van te veel gematigdheid en voorzigtigheid voor de andere partij, ziet zich van beide zijden, bij het geringste voorwendsel, aangevallen en bestreden (waarbij zelfs geene hatelijke persoonlijkheden worden gespaard), en in zijn pogen en streven belemmerd, bemoeijelijkt of teruggehouden.

Het wordt tijd, dat de Natie dit wete, en dat zij berekene, wat daarbij van hare belangen, van de bevrediging harer behoeften worden moet. Wanneer mannen, met eene twintigjarige onbevlekte, roemvolle loopbaan achter zich, welke onafgebroken het kenmerk droeg van onbezweken moed en ijver, in het voorstaan van het waarlijk nuttige en goede voor Land en Volk, de strekking en den invloed der thans tegen elkander overstaande partijen van zoodanigen aard beschouwen, dat er niets dan verwarring, strijd en tweespalt van te voorzien is, — en deze dáárom, als zichzelven niet in staat achtende, op die plaats langer nuttig te zijn, hunne hand ontmoedigd van de openbare zaken terug trekken, — dan zal zulk eene gebeurtenis althans voor de Natie wel tot een waarschuwend teeken zijn, dat hare nieuwe Vertegenwoordiging nog niet is, wat zij wezen moest, dat zij door deze nog op verre na niet verkregen heeft, wat zij behoeft.

Misschien leidt deze gebeurtenis ook wel bij sommige leden der Vertegenwoordiging zelve tot eenig nadenken, zoowel bij hen, die te veel, als bij hen, die te weinig willen. Misschien verschijnt aan dezen het gevaarvolle en heillooze van partijschap, — van eenen strijd om magt en invloed, waar slechts van eenen strijd voor de dringende behoeften, voor de dadelijke belangen der Natie de rede behoorde te zijn, — eens eindelijk in het ware licht, en worden zij daardoor opgewekt, om van nu aan *alleenlijk* aan laatstbedoelden strijd, zonder terugzigt op *personen*, deel te nemen.

Ware dit zoo, wij zouden er ons hartelijk in verheugen. *('s Grav. N. Bode.)*

Blijkens eene bij de *Kamper Courant* aan de geabonneerden gezonden lijst, zijn te Kampen, op den 1sten dezer, 84 der aan die stad behoorende boeren-erven, gelegen op het Kamper-Eiland, enz., verpacht voor eene som van .... *f* 140,590.

Bijaldien men de pacht, welke de acht nieuwe boeren-erven zullen opbrengen, daarvan aftrekt, ter som van .... *f* 12,610

dan brengen nu de 72 oude erven aan de stad een bedrag op van .... *f* 127,980.

De pacht, welke oude meijers voor die 72 erven opbragten, bedroeg .... *f* 99,340.

Zoodat de nieuwe meijers thans daarvoor meer zullen moeten betalen .... *f* 28,640.

De *Times* van den 5den dezer behelsde eene redenering over de Duitsche zaken, waarin de gewapende tusschenkomst der Russen wordt *goedgekeurd*, en de verwachting uitgedrukt, dat door de vereenigde krachten van de Regeringen, — daaronder ook begrepen die der Fransche Republiek, — welke thans worden ingespannen om de partij der omverwerping en regeringloosheid te breidelen, dit doel bereikt en eene wezenlijk betere toekomst verzekerd zal worden.

Akademie-nieuws.

De commissie, door het Utrechtsch studenten-korps afgevaardigd om Koning WILLEM III met zijne beklimming van den troon geluk te wenschen, is Zaturdag morgen door Z. M. in bijzonder gehoor ontvangen. De Koning heeft de commissie, bestaande uit de heeren HAMELBERG, VAN EMDEN en KOLFF, dank betuigd voor de hulde hem namens de leden der Utrechtsche Hoogeschool overgebragt.

Letternieuws.

Tijdschrift voor Nederlandsch Indië. Jaargang 1849. Uitgegeven door Dr. W. R. VAN HOËVELL. Tweede, Derde en Vierde Aflevering (Februarij, Maart en April 1849).

Wij hebben reeds voor eenige maanden de voortzetting van dit thans vooral zeer belangrijk *Tijdschrift* aangekondigd, en toen tevens den inhoud doen kennen van de destijds verschenen eerste Aflevering. Sedert hebben er 3 nieuwe Afleveringen het licht gezien, allen uitmuntende door belangrijkheid van stof, zoo wat betreft hetgeen in onze O. I. bezittingen gebeurd *is*, als hetgeen er nog gebeuren *zal*, of ook wel gebeuren *moet*, als sommige gewigtige aangelegenheden aldaar niet op anderen voet worden ingerigt. De inhoudsopgave dezer 3 Afleveringen strekke tot beste aanbeveling voor deze letterkundige onderneming, die aanspraak mag maken op de belangstelling van allen, die deel nemen in de lotgevallen van ons Vaderland, die toch in het allernaauwste verband staan tot die onzer O. I. bezittingen.

De inhoud der genoemde 3 Afleveringen is deze:

TWEEDE AFLEVERING. 1) Laboean, Serawak, de Noordoostkust van Borneo en de Sulthan van Soeloe. Tweede artikel. 2) Goenong Smeroe *of* Maha Meroe. De hoogste berg op Java. (Eene schets, met Plaat.) 3) De dood van GEORGE MULLER. 4) Bijdragen tot de kennis van den staat van het Onderwijs in Nederlandsch Indië. 5) De demonstratie der ingezetenen van Batavia op den 22sten Mei 1848. *e.* De Singapore Free-Press over de publicatie van den 27sten October 1848. 6) Varia. *a.* Berigt van Dr. BLEEKER in het „Journal of the Indian Archipelago and Eastern Asia." *b.* Ambachtslieden en industriëlen te Batavia. *c.* Verzoek aan de Staatscommissie voor het Hooger Onderwijs. *d.* Het Engelsche bestuur en het Nederlandsche in Indië.

DERDE AFLEVERING. 1) De residentie Madioen in het jaar 1846. 2) Gedachten over den handel van den Indischen Archipel voor de komst der Europeanen. 3) De Mantawei-eilanden ten westen van Sumatra. Inleiding. 4) Losse aanteekeningen op de brochure van den Generaal MICHIELS: „Moet Nederlandsch Oost-Indië in N. O. I. autocratisch of constitutioneel geregeerd worden?" 5) De demonstratie der ingezetenen te Batavia op den 22sten Mei 1848. *f.* Twee brochures over de gebeurtenissen te Batavia van den 22sten Mei 1848. 6) Varia. *a.* School en kerk te Serawak. *b.* De gevolgen van het verkoopen van domeinen op Java voor de zedelijke belangen der Javanen. *c.* De toestand der Engelschen in Britsch Indië en der Nederlanders in Nederlandsch Indië. *d.* Ontginning der goudmijnen op de N.-Oostkust van Celebes.

VIERDE AFLEVERING. 1) Laboean, Serawak, de Noordoostkust van Borneo en de Sulthan van Soeloe. Derde Artikel.— 2) Geschiedkundig onderzoek naar den oorsprong en den aard van het partikulier landbezit op Java. Eerste Artikel. *a.* Afstand van landen door de Indische regering in de eerste tijden; *b.* Afstand van het landgoed Buitenzorg; *c.* Europesche landbouwers; *d.* Landhuurders of leenmannen; *e.* Landeigenaren; *f.* Algemeene bepalingen omtrent de partikuliere landen en ter bevordering van den landbouw; *g.* Bepalingen omtrent de verhouding tusschen de landeigenaren en de Javaansche ingezetenen en omtrent de policie; *h.* Bepalingen omtrent wegen, waterleidingen, enz.; *i.* Markten op de partikuliere landen; *k.* Handelingen van den gouverneur-generaal DAENDELS ten opzigte van het partikulier landbezit. — 3) Kolonisatie op Java. — 4) Onderwijs en Opvoeding der Javanen. — 5) De demonstratie der ingezetenen van Batavia op den 22sten Mei 1848. *g.* De terugkomst in zijn vaderland van den Indischen jongeling, die het voorregt eener Europesche opvoeding heeft genoten; *h.* Het gevoel van behoefte aan onderwijs onder de lagere standen der ingezetenen van Nederlandsch Indië. — 6) Varia. *a.* Liberaliteit der regering ten opzigte der drukpers in Indië; *b.* Dr. S. A. BUDDINGH en het Tijdschrift voor Nederlandsch Indië; *c.* Een gouvernements-president van bijbel- en zendelinggenootschappen in Indië; *d.* Benoeming van den heer J. P. C. RULOFFS tot staatsraad in buitengewone dienst; *e.* Burgerlijke pensioenen van Indische ambtenaren; *f.* Een Maleisch-Nederduitsch woordenboek; *g.* Emancipatie der slaven in Indië.

Bezuiniging door vereenvoudiging voorgesteld door eenige Ambtenaren. Amsterdam, bij Gebr. DIEDERICHS, 1849.

De schrijvers geven in het voorberigt hun woord van eer, dat zij ambtenaren zijn en toch bezuiniging voorstaan, al moeten zij er persoonlijk onder lijden. De inhoud der brochure bevestigt de waarheid van die naamlooze verzekering; die haar heeft opgesteld is grondig met de leemten onzer bureaucratie bekend. De middelen hier voorgesteld, om beter en goedkooper werk bij verschillende administratiën te verkrijgen, bestaan daarin, dat 1). aan het hoofd der afdeelingen bij de ministeriën geene menschen worden geplaatst of behouden, die bij het machinale schrijfwerk dier bureaux zelve zijn opgeleid, maar de kundigste uit de andere ambtenaren; 2) dat vele nuttelooze raderen worden gesupprimeerd. In bijzonderheden treden de schrijvers alleen over het departement van financiën, waarbij zij vooral aandringen op de afschaffing der arrond. directeurs bij de directe en indirecte belastingen en op de bijeenvoeging van vele ontvangers-kantoren in kleine gemeenten.

(Ingezonden.)

Leerrede ter gelegenheid van het overlijden van Z. M. WILLEM II *en de Troonsbeklimming van* Z. M. WILLEM III, gehouden in de Hoofd-Synagoge te Groningen, door S. J. VAN RONKEL, Godsdienstoefenaar en Prediker bij de Isr. gemeente te Groningen, enz.

Het ongewone, dat er in gelegen is, dat zoodanige Leerredenen ten onzent worden in het licht gegeven, — de heugelijke vooruitgang, die daaruit in allen opzigte blijkt, dat ook bij onze Israëlitische medeburgers en stadgenooten al meer en meer plaats vindt, — de verwachting, die daardoor geboren is, dat men op den nu ook hier ingeslagen weg met krachtigen tred zal voortgaan, — deze overwegingen geven ons aanleiding, om op deze Leerrede de aandacht van de lezers dezer Courant te vestigen, waarbij wij de verzekering kunnen geven, dat de bekwame en ijverige Hoofdonderwijzer der Isr. Armenschool alhier zich zeer verdienstelijk van zijne taak heeft gekweten, en dat zijne Leerrede ook voor belijders van eene andere godsdienst eene zeer aanbevelenswaardige lectuur oplevert, — ook om er uit te vernemen, hoe een niet onaanzienlijk gedeelte van de Nederlandsche Staatsburgers over het Koningschap en zijne Koningen denkt, en welke gevoelens het koestert ten aanzien van 't heil des gemeenschappelijken Vaderlands.

Kerknieuws.

AMSTERDAM, 8 Mei.

Door heeren predikanten en ouderlingen der Nederduitsche Hervormde gemeente alhier is op gisteren, ter vervulling der vacature van eene predikantsplaats, veroorzaakt door het overlijden van den wel-eerw. heer *R. J. van der Meulen*, de navolgende nominatie uitgebragt:

ZESTAL: Ds. *Wernerus Immink*, pred. te Doesburg; *Edelhardus Bernardus Swalue*, theol. doct. en pred. te Goes; *Abraham van Maurik*, pred. te Alkmaar; *Abraham Rutgers van der Loeff*, pred. te Leiden; *Henricus Uden Masman*, *Jr.*, pred. te Vollenhoven; *William Robert Veder*, theol. doct. en pred. te Dordrecht.

DRIETAL: Ds. *E. B. Swalue*, te Goes; *A. R. van der Loeff*, te Leiden; *A. U. Masman*, *Jr.*, te Vollenhoven.

SCHOONHOVEN, 4 Mei.

Uit het te voren medegedeeld twaalftal van predikanten, heeft de kerkeraad der Hervormde gemeente alhier heden het volgende alphabetisch zestal geformeerd: DD. *van den Berg*, *van den Honert*, theol. doct., *van Ketwich*, theol. doct., *Knuttel*, *Roldanus* en *van der Scheer*.

Choleraberigten.

ROTTERDAM, 7 Mei. Sedert een paar dagen openbaren zich alhier weder Cholera-gevallen, waarvan onderscheidene spoedig doodelijk zijn.

DORDRECHT, 7 Mei. Van den 4den tot heden morgen 9 uur zijn in het Cholera-ziekenhuis opgenomen zeven lijders en zeven overleden; het totaal der opgenomenen is 19, waarvan 9 zijn overleden.

PARIJS, 6 Mei. Een nieuw slagtoffer van de Cholera is graaf D'HORRER, medearbeider van de *Univers*, de *Ami la Religion* en de *Correspondant*.]

PARIJS, 6 Mei. De Cholera heeft in het hospitaal la Salpêtrière in hevigen graad gewoed. Van 5000 vrouwen, in dit ziekenhuis aanwezig, werden er 811 door Cholera aangetast en daarvan stierven 567. De verschrikkelijkste dagen waren den 4den en 5den April, op welke 55 mannen en 52 vrouwen stierven. De ziekte neemt nu sterk af.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker